

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ Ε'

ΜΑΪΟΣ 1905

ΤΕΥΧΟΣ ΝΑ'

◊ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ◊

Δ. Ι. Καλογεροπούλου. Τὸ παραλήρημα (Διήγημα).

Καμράνς. Αἱ Λουσιάδες (Μετάφρασις Χ. Χρηστοβασιλείη)

Ποίησις καὶ πραγματικότης (Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ.)
Ἀνατόλ. Φράνς. Μαρία ἢ Μαγδαληνή (Μετάφρασις Ἀλ. Δουζίνα)

Αἰμ. Βουρδελ. Ἡ Ἀναστήλωσις τοῦ Παρθενῶνος.

Victor Hugo. Θάλασσα. (Ποίησις, κατὰ μετάφρασιν Γ. Ζερμπίνη.)

H. Klunger. Ὁ Ἰπτάμενος Ὀλλανδὸς (Κατὰ μετάφρασιν Δ. Τ.)

Σημειώσεις ἐνὸς μηνός, ὑπὸ Δάφνιδος. (Τὸ δεχ. Συ-

νέδριον — Ἡ «Ἀντιγόνη». — Ἡ ἔκθεσις τοῦ Παρνασσοῦ. — Τα λογοπαίγνια τοῦ μηνός.)

Καλλιτεχνικὴ κίνησις.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ὁ Τάφος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου.

H. Μαθιοπούλου. — Ὅδὸς Πανεπιστημίου.

F. Stück. Ἄγγελος φύλαξ τοῦ Παραδείσου.

Ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας.

Θεὸνη Παπᾶ.

N. Κυπαρίσσης.

Τὸ βαγνεριανὸν μελόδραμα (Εἰκόνες ἐκ τοῦ «Χρυσοῦ τοῦ Ῥήνου», τῆς «Βαλκύρης», τοῦ «Σίγφρηδ» καὶ τοῦ «Λυκόφωτος τῶν Θεῶν».)

ΣΥΝΔΡΟΜΗ: Ἐτησίᾳ ἐν Ἑλλάδι δρ 12 — Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. χρ. 12.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὅδὸς Γ Σεπτεμβρίου 85. — ΤΙΜΗ τεύχους δρ. 1,20.

ΑΘΗΝΑΙ

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἡ Τριλογία τοῦ μυστηρίου ὑπὸ Σπυρίδωνος Παγανέλη. Νέον κόμψον τομίδιον ἐξέδωκεν ὁ ἠδὲς λογογράφος. Ἐἴνε περὶ ποιήματα, λυρικήs καὶ φιλοσοφικήs ἐμπνεύσεως, εἰς τὴν Γέννησιν, τὸν Θάνατον καὶ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ. Τιμὴ λεπτὰ 50.

Τὰ Θηρία. 64^{ον} τομίδιον τοῦ Συλλόγου πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων περιέχει διηγήσεις κτηνίων διαφόρων θηρίων εἰς Ἀσίαν καὶ Ἀφρικήν καὶ σχετικὰ περιγραφαὶ τῶν τόπων καὶ τῶν ἡθῶν τῶν ἐκεῖ κατοίκων. Προσεχῶs ἐκδόονται Περὶ ἄματτα Φυσικῆs ὑπὸ Β. Αἰγυήτου καὶ Ἀσωτοῦ Υἱοῦ διήγημα ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ.

Συμφωνίαις Ποιήσεσι Στ. Σπεράντζα Ἐν Σμύρῃ Δρ. 1,50 Ἐἴνε ἡ πρώτη συλλογὴ, μετὰ τὴν ὁποίαν ἐμφανίζεται ὁ νεαρὸς ποιητὴs, ἀλλὰ δὲν εἴνε καὶ τὰ πρῶτα ποιήματα, διότι πολλάκις ἐνεφανίσθη ὁ ποιητὴs εἰς περιοδικὰ. Εἰς τὰς τάξεις τῶν νέων ποιητῶν, τῶν φιλοτίμων καὶ εὐνοουμένων, ἐκλεκτὴν θέσιν καταλαμβάνει ὁ συμπαθὴs ἐκ Σμύρῃs ψάλτης μετὰ τὰς «Συμφωνίας» του.

Λεύκωμα Παναγίου Τάφου. — Ἐξεδόθη εἰς δευτέραν ἐκδοσιν, πληρεσιέραν καὶ πλοιοιῶs εἰκονογραφημένην, ἐπιμελεῖα τῶν κ.κ. Μανιάκη καὶ Χ. Ἡλιοπούλου. Ἐἴνε πολῦτιμον βοήθημα διὰ πάντα Ἑλληνα θέλοντα νὰ ἐξη σαφῆ ἰδέαν περὶ τοῦ τάφου τοῦ Σωτήρος, ἅμα δὲ θὰ ὑποστηρίξῃ διὰ τῆs ἀγορῆs τοῦ ἁγιοτάτου αὐτοῦ Πανσληνίου λευκώματος ἕνα κατ' ἐξοχὴν χειρωνακικὸν καὶ ἔθνικὸν σκοπὸν. Τιμὴται 6 δρ. Τὸ προσεχὴs ἔτος θὰ ἐκδοθῇ δεύτερος τόμος τοῦ λευκώματος μετὰ νέαν ὄλως ὕλην.

«La Revue mondiale». Ἐκδίδεται εἰς Παρίσιον δις τοῦ μηνός. Ἐχει συνηργάτας τοὺς διαπρεπεσιτέρους Γάλλους συγγραφεῖs. Γραφεῖα ἐν ὁδῷ Lallitte 45.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Βυζαντιολόγῳ. — Ἡ ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ εἰς τὸ Ὀδεῖον ἐπιτελεῖ προόδους. Τριάκοντα μαθηταὶ φοιτῶσι μετὰ πολλοῦ ζήλου. Καθηγητὴs εἴνε ὁ κ. Ψάχος.

Φοιτητῆs. — Μᾶs ἐρωτᾶτε ἂν τὰ χορικά τῆs Ἀντιγόνης τοῦ κ. Σακελλαρίδου ἐπιηλοῖσαν τὰ τοῦ Μένδελσον. Τὴν ἀπάντησιν ἔδωκεν ὁ Μπλουτισερ.

Ἐρασιτέχνῃ. — Ἡ συγκόλλησιs τοῦ Ἐφῆβου ὑπῆρθε πλημμελήs. Καὶ ὁ Μπανά ἐξεφράσθη δυσμενῶs, καίτοι ὁ Ἄνδρὲs εἴνε συμπατριώτης του.

Σ Π. Πάρας. Θέλετε εἰδῆσαι διὰ τὴν μίς Δούγκαν, ἢ μᾶλλον Δάγκαν; Ἐσχάτως εἴχεν μεταβῆ εἰς Αἴγυπτον ἵνα σπουδάσῃ τοὺς αἰγυπτιακοὺς χορούs εἰς τὰς παραστάσεις τὰs σωζομέναs εἰς τ' ἀγγεῖα καὶ τὰs εἰκόνας. Ἄλλ' ἡ τελευταία εἰδήσιs εἴνε δι' ἕνασ δανειστήs τῆs τῆs ἐκοινοποίησεν ἀγωγὴν, ἡ δὲ Ἀμερικανὴs χορευτρία ἐξυλοφόρτωσεν ἐπὶ τοῦ ξενοδοχείου τὸν δικαστικὸν κλητῆρα καὶ ὡs ἀληθινὴ Δάγκαν, ἐδάγκασεν αὐτόν!

Φίλῳ Φ. — Τὸ ἐν Βοστώνῃ Μουσεῖον τῶν Ὁραίων Τεχνῶν εἴνε ἐν ἐκ τῶν πλουσιωτάτων τῆs Ὀμοσπονδίας, τρεῖs δὲ αἴθουσαι αὐτοῦ εἴνε ἀποκλειστικῶs ἀφιερωμέναι εἰς Ἑλληνικὰs ἀρχαιοτήτας, αἷτιωs εἴνε κατατεταγμένα χρονολογικῶs. Ἐν μίᾳ τῶν αἰθουσῶν, ἧτιs εἴνε γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Παρθενών», ἐλάσχει πιστὴ ἀναπαράστασιs τῆs Ἀκροπόλεωs, ὡs αὐτὴ εἴχει σημερον. Ἐν ἑτέρῃ αἰθούσῃ ἐπάσχει μία ἐκ τῶν πλουσιωτέρων συλλογῶν Ἑλληνικῶν ἀγγείων, εἰς διάδοσιν δὲ τοῦ αὐτοῦ μουσείου ἐπάσχεισι τοποθετημένα κατὰ σειρὰν πολλὰ Ἑλληνικὰ ἀγάλματα.

Παρακαλοῦνται οἱ κ.κ. συνδρομηταὶ ἐπαρχιῶν καὶ ἐξωτερικοῦ ὄλως ἅμα τῇ λήψει τοῦ παρόντος φύλλου ἀποστελλῶσιν ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις Διεύθυνσιν τῆs «Πινακοθήκηs» τὴν συνδρομὴν των τοῦ Ε' ἔτους.

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΟΥΖΙΑ

Ἰδρυθὲν ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ ἔτος 1870

Ἐν αὐτῷ πωλοῦνται λιανικῶs καὶ χονδρικῶs ἐκτὸs τῶν διαφορῶν εἰδῶν γραφικῆs ὕλης καὶ χάρτου καὶ τὰ ἐν τῷ ἰδίῳ ἀτμικονήτῳ ἐργοστασίῳ κατασκευαζόμενα εἶδη, ἧτοι:

Φάκελλοι καὶ βιβλία ἐμπορικὰ. Καρτόνια φωτογραφίας μετὰ κατατομὰs ἐπιχρυσωμέναs. Πένθιμος ἐπιστολικὸs χάρτης καὶ φάκελλοι. Γλυπτὰ ἐπὶ μετάλλου καὶ ξύλου Σφραγιδες καὶ ἐκ καουτσούκ καὶ πλάκῃs διὰ θύρας ἐπὶ σμαλτωμένων ἐλασμάτων.

Ἐπισκεπτήρια κατασκευάζονται στιγμιαίωs καὶ διὰ χαλκογραφίας.

20—Ὀδὸs Ἐρμού—20

ΕΞΕΔΟΘΗ

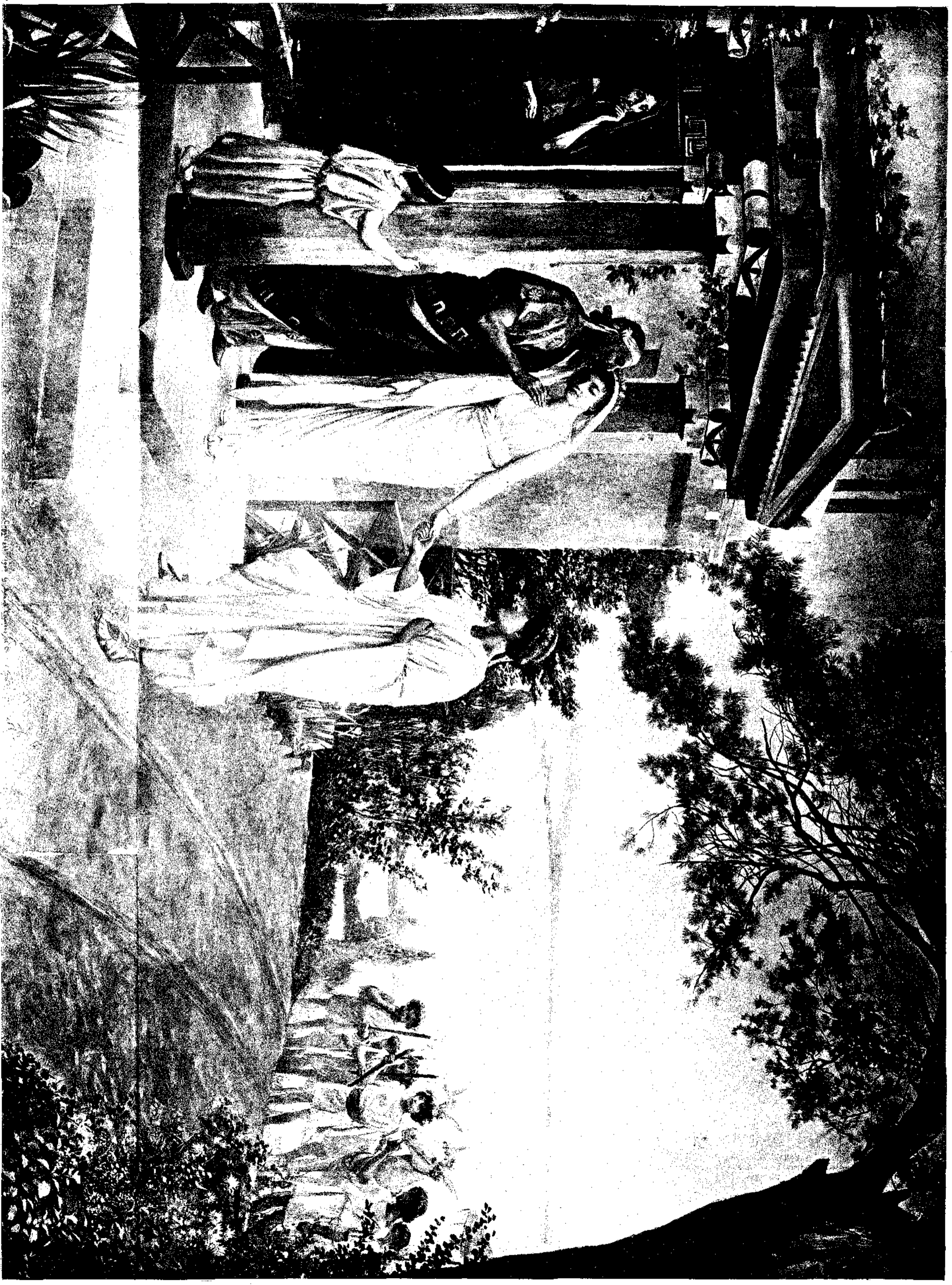
καὶ διανέμεται μετὰ τοῦ παρόντος φύλλου τῆs «Πινακοθήκηs» ἡ δαυμασία φωτοτυπία

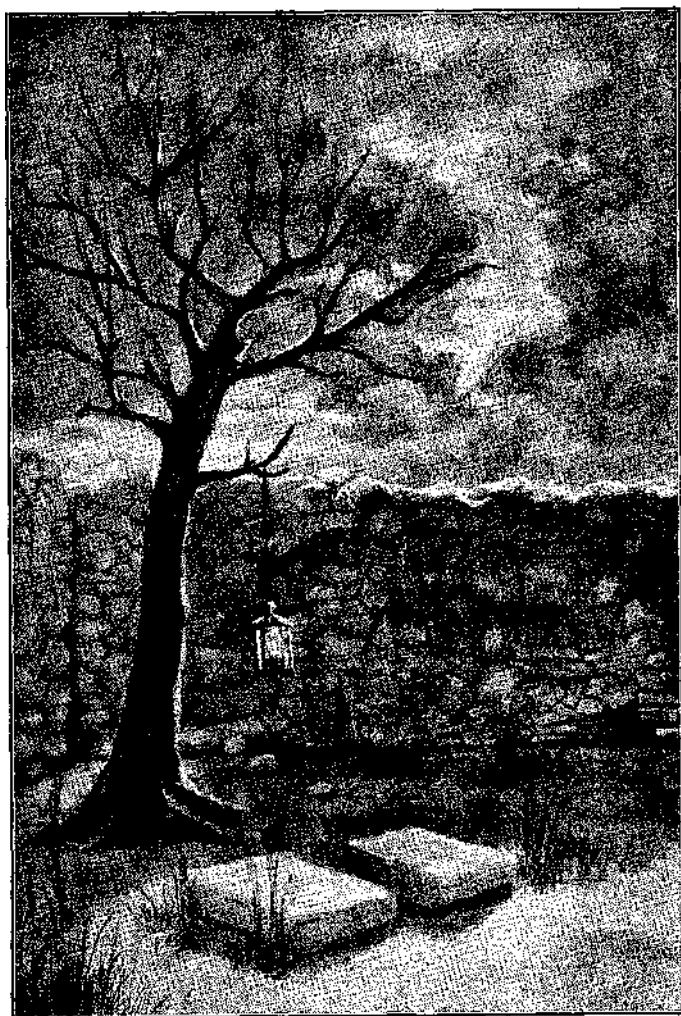
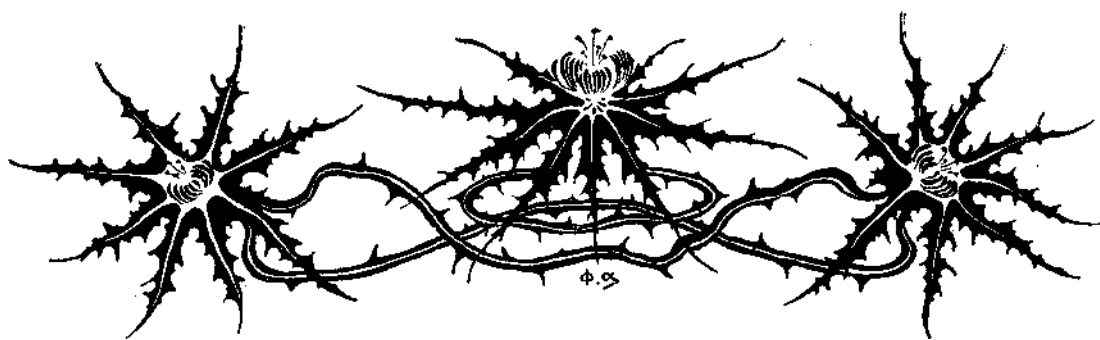
«Ο ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΥΜΦΗΣ»

Ἀρχαία Ἑλληνικὴ σκηρῆ, ἔργον τοῦ ἐπιφανοῦs ζωγράφου Rochegrosse.

Ἡ φωτοτυπία αὐτὴ διανέμεται δωρεὰν εἰς τοὺs συνδρομητὰs τοὺs προπληρωόνταs τὴν ἑτησίαν συνδρομὴν τοῦ Ε' ἔτους.

Οἱ μὴ πληρώσαντεs ἔτι ἄs σπεύσωσιν, διότι ὀλίγα μόνον ἐξειληπῶθησαν ἀντίτυπα.

Ο ΤΑΦΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

ΜΕΤΑΞΥ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΥ

ΤΟ ΠΑΡΑΛΗΡΗΜΑ

ΛΟΣ ό κόσμος την εξαμάρωνε διά την εύμορφίαν της, διά την άθωαν παρθενίαν της, διά τά όραία της λόγια. 'Αλλ' αυτή ένα και μίνον συνεπάθει. Ένα νεώτατον ίατρόν, όστις

εφημιζέτο όχι μόνον διά την επιστήμην του, αλλά και διά την καλοσίνην του. Οί συμμαθηταί του τον παρμαίαζον με κόρην.

Και έπλέχθη εις την καρδίαν της κόρης ό έρωσ με τους μυρίους ίστούς του. Όλη ή καρδιά της είχε περιτυλιχθή από τά λεπτότατα και ισχυρότατα νήματα, τά όποια είχαν εξυφανθή από τά τόξα του μικροσκοπικού θεού.

Ό ίατρός είχεν ήδη πιστήν έρωμένην την επιστήμην, ή όποια δέν του άφινε καιρόν διά να είνε ενήμερος εις τας όφθαλμοβολάς.

Έάν ποτέ έκαλείτο ως ίατρός να εξετάση την καρδίαν της, βεβαίως εκείνα τά νήματα δέν θα τά έβλεπεν, αυτός ό δξυδερκέστατος και νσημονέστατος.

Δύο έτη έπέρασαν και έβλέποντο πότε τυχαίως εις τον δρόμον, πότε εις κανέν φιλικόν σπήτι, έν ήμέρα έστής.

Κάποτε έπερνούσε και από τό σπήτι της μεταβαίνων εις ίατρικάς επισκέψεις.

Κανείς άπολύτως δέν έγνώριζε τό μυστικόν αυτό αίσθημά. ούτε ό ίατρός, όστις είχεν εξ όλκλήρου στρέψη την προσοχήν του εις την θεραπείαν των άσθενών.

Μόνη αυτή, ως έν θερμικηπίω, έκαλλιέργει τό πολύτιμον άνθος της αγάπης. Και όμως όλκι την εξήλευον όσοι της ώμίλου. Και αυτή, κατάμνη, εις έν περιβάλλον από γλυκυτάτους πόθους, από γαλήνην ρεμβασιμών, ήρκειτο να όνειροπολή.

Την εβάσκαναν. Τέτοιο σώμα, τέτοιο πρόσωπο, δέν ήμπορούσε παρά να επισύρη και μάτια πονηρά, φθονερά, επικίνδυνα. 'Ησθένησε μία ασθένεια την εβασάνιζε όργανική. Κάτι ήσθάνετο εις τά στήθη της, τά όποια χείρ δέν ήγ-

γισε, όφθαλμός, γυμνά, δέν αντίκρουσε. 'Η χιών εκείνη της σαρκός τόσοσ ρυθμικώς αναπαλλομένης έκάλυπτε κλπιον μαύρον όγκον, μολυσματικόν και άνελεύετο βαθμηδόν, μάτην άναμένουσα τό θάλαπος της επιστήμης.

Έξηκολούθει να καλλιεργή έν τη καρδία τό άνθος της αγάπης, αλλά και ή νόσος εξηκολούθει τό άπαισίον έργον της, ύπονομεύουσα τας τρυφεράς λευκοροδίνους εκείνας σάρκας.

Ό πόνος την εβασάνιζε και επί τέλους της ήντιζε τά χείλη. Οί οικείοι άνήσυχρι προσέτρεξαν εις τον ίατρόν. Έγγχείρησιν διέταξε, και ή έγγχείρησις μόνον εις τό νοσοκομείον θα έπιτύχανεν.

'Ητο μοιραίον να ύποστή τό παρθενικόν εκείνο σώμα διαπόμπεισιν να σχισθή άνηλεώς, να μορανηθί υπό τον ψυχρόν χάλυβα της χειρουργικής λεπίδος.

Όλα πρό της σωτηρίας υπεχώρησαν. Αϊδώς, θάρος, παρθενία, έρωσ.

Έπρεπε να διαμφισθητήση από τον θάνατον τοιούτον θύμα έκλεκτόν ή επιστήμη. Έπρεπε να νικήση, αλλά πρός τότο έπρεπε γυμνόν να εξαπλωθί τό αλαβάστρινον εκείνο σώμα επάνω εις την σιδηράν τράπεζαν—εσχάραν μάλλον—του χειρουργείου.

Μετεφέρθη εις τό νοσοκομείον και την επόμενην θα εγίνετο ή έγγχείρησις.

Τό πρωί τρεις νοσοκόμοι με άμπετον λευκήν περιβολήν και με λευκούς κεκυροφάλους, πηγαίνερχενται από την αίθουσαν των άσθενών εις τό χειρουργείον. Μία συγκίνησις, μία άνησυχία τας θίγει, αυτές, αι όποιαι τσοάκις παρίστησαν εις έγγχείρησις και απέκτεσαν πλέον την σιδηράν άντοχήν εις τά αιματηρά θεάματα.

Τό χειρουργείον πάλλευκον, ως έν όνειρον, άστράπτον έν καθαριότητος. Μία χλιαρά άτμόσφαιρα, μία θερμανσις έννευριστική κυριαρχεί. 'Υψηλά, από τους θολούς ύελοπινακας εισδύει ήσυχον τό ήλιακόν φώς και πίπτει επί του εδάφους του πλημμυρισμένου από ύδωρ. Τά έργαλεία, τά όποια είνε έτοιμα να βυθισθούν εις σφιζούσας σάρκας, ψυχρά, λαμποκοπούν εις τό φώς, άπαισίως παρατεταγμένα. 'Η τράπεζα με έν λευκόν

έπιστρωμα άναμένει τό θύμα. Πέντε βοηθοί, νεαροί ίατροί, εύθυμοι, με τας λευκάς έμπροσθέλας των πηγαινέρχενται. Άλλοι έτοιμαζούν έργαλεία, άλλοι πλένουν τας χείρας μέχρι του άγκώνος με άφθονον άάπωνα. Αί νοσοκόμοι άλιεύουν από τά βάθη του άποστειρωτικού κλιβάνου άχνιζούσας τας γάζας, τους βράμβακας, τας όθόνας. Εισέρχεται ό χειρουργός. Νεώτατος, γλυκύς, χαιρετά όλους με ένα καλόν λόγον και όλκι υποχωρούντες του άνοιγουν ένα δρόμον. Άπαλάσσεται από τό φόρεμα, γυμνώνει τους βραχιόννας, φορεί τον λευκόν πέτασσον και άντικαθιστά τους βοηθούς του εις τον νιπτήρα. Ρίπτει ένα ταχύ βλέμμα εις τον κατάλογον των μελλονταν να ύποστώσιν έγγχείρησιν—είνε πέντε—και όρίζει ως πρώτην την κόρην.

Οί νεαροί ίατροί συνομιλούν άδιαφόρως, ώσαν να εύρίσκωνται εις αίθουσαν ύποδοχής.

Μία κλίνη πενήθμως σύρεται από την αίθουσαν πρός τό χειρουργείον. Ό θόρυβος των τροχαλιών όμιάζει με νεκρώσιμον κώδιονος ύπόκρουσιν. Της λευκής θύρας του χειρουργείου άνοιγουνται και τά δύο φύλλα. Σύρεται ή κλίνη,—ώσει φέρετρον—έφ' ής κείται ή άσθενής ύπτια, κεκαλυμμένη με μίαν κατάλευκον σινδόνην ή κεφαλή ήρνει πρός τά κάτω, άνευ προσκεφαλαίου, άδρανής. Τό χαριτωμένον εκείνο πρόσωπον, τό γελαστόν, κρύπτει προσωπίς έφ' ής πίπτει κατά σταγόννας τό χλωροφόρμιον. Συγκλονίζεται ή κλίνη και ή κεφαλή ύφίσταται αίφνηδία τινάγματα, ώχροτάτη, ώσει νεκρά.

Όλοι, βοηθοί και νοσοκόμοι, στρέφονται εις τον θόρυβον και μόνον ό ίατρός άπαθής, εξακολούθει να σαπουνίζει τους βραχιόννας. 'Η κλίνη ή φέρουσα τό πολύτιμον φορτίον τοποθετείται παρά την χειρουργικήν τράπεζαν.

Τέσσαρες βοηθοί διακρινόμενοι διά τους ισχυρούς μυώννας των μεταφέρουν από της κλίνης εις την τράπεζαν την άσθενή, ή όποια φέρεται άναίσθητος πότε εδω και πότε εκεί. 'Η σινδόνη άποσύρεται άποτόμως μέχρι της κοιλίας. 'Εν θάμβος άφρώδους σαρκός άποκαλύπτεται μία χιών έτοιμη ν' αναλυθί υπό την φλόγα των άδιακρίτων εκείνων βλεμμάτων, υπό τον ήλιον της επιστήμης. Και τό στήθος εκείνο, τό όποιον έφιλοζένει τόσοσ ζηλοτύπως έν άγνότατον αίσθημα άπλούται ήδη, έτοιμν να δεχθί τό μαχαίριον.

Λαμβάνονται όλκι αι προφυλάξεις κατά των μικροβίων. Γάζαι καλύπτουν τά χείλη χειρουργού και βοηθών, όστινες κινούνται έχοντες τας διαβρόχους χείρας ύψωμένας, ίνα μη έγγίςουν τι, ώσει ίκέτιδας εις την θεάν της υγείας, ώσει να εθαινον εις θυσίαν, ένψ εις τρίπους, ώσει θυσιαστήριον, ύψότε με μίαν λεκάνην πλήρη ύδατος καθαρού. Και ήτο άληθής θυσία του κάλλους και της παρθενίας ή σκληρά εκείνη έγγχείρησις.

Κύματα ύδατος και σταγόνες αίθέρος έχύθησαν εις τό λευκόν στήθος και άφροι έσχηματίστησαν καλύψαντες τον άφρον της σαρκός. Έκατέρωθεν έπιπτον οι μαστοί, σφαιρικοί, συμμετρικώτατοι. Είς βοηθός έπλυνε τό μέρος όπου θα έβυθίζετο ή μάχαιρα. Ό ίατρός έπλησίασε και με έν ξηρόν «'Αρχίζεμεν» έσθηθοσκόπησε, επέστησε την προσοχήν του χλωροφορμαίζοντες, έλαβε τό μαχαίριον και χαράσσει την σάρκα κάτωθεν της όπείας ύπεβόσκει ό σάραξ.

Ένας μικρός κλονισμός του σώματος, μία ύπόκωφος βνή, ώσει να εξήρχετο εκ σπηλαίου ήκούσθη. Ό χειρουργός προσεχώρει εις την τρυφή της σαρκός, σιωπηλός, ως εάν έτέλει ίερόν μυσταγωγίαν. Ένας άμύσταξ διαπτερόφορος ίατρός με μίαν βαθείαν αύλακα εις την κόρην ένηγκαλίσθη τους πόδας της άρρώστου, ίνα μη κινήσούν εις αίφνηδίαν τυχόν άφύπνισιν. Κάποιος άλλος βοηθός ύπεστήριζε την κεφαλήν, ής ή άφθονος κόμη μόλις συνεκρατείτο διά λευκής γάζης. Έγένοντο άλληλεδιαδόχως τομαί, άνασκαλεύσεις τό αίμα όπερ ήρχιζε να ρήη συνεκρατείτο όλων ή προσοχή είχε στραφή εις τας σχιζόμενας σάρκας. Είς τας στιβαράς χείρας του χειρουργου είχε παραδοθί ή διάσωσις του λεπτού εκείνου σώματος. Οί ίστοί άπεκώπτοντο διά της ψαλίδος, τά τριχειδή άγγεία εθίγοντο, αι άρτηριαί άπελινδύντο, αι φλέβες συνελαμβάνοντο διά των αιμοστατικών λαβίδων, αι γάζαι άπερόφαν τό αίμα. 'Η έγγχείρησις όδυνηρά, αιματηροτάτη, διήρκησεν ήμισείαν ώραν. Αί σάρκες ήρευνάντο διά της μίλης, άπεσπώντο, με ταχύτητα αλλά και άσπλαγγίαν.

Ήρεμα—ήρεμα ό ίατρός ως να μη τυνθείαι τίποτε, ξένος πρός την τραγωδίαν ής ήτο ό ήρωσ, έδίδασκε τους βοηθούς όστινες τον περιεστοιχίζον και έδιδε κάποτε διαταγάς. Και τό σώμα, πειθήνιον, είχεν άφεθί εις τας χείρας του ίατρού, ένψ μεταξύ μίας παχυσάρκου νοσοκόμου και δύο θεατών ίατρών, ους έχώριζε έν σιδηρούν κυγκλιδωμα, διημειβόντο νεύματα χαριτωμένα. Ό επί των ποδών της άσθενούς αναπαυόμενος βοηθός έμειδία ήδενικώτατα πρός την νεαροτέραν νοσοκόμον, ένψ εις άλλος, όλίγον μακρότερα ήσχελείτο σοβαρώτατα να σκωτώση μίαν αυθαδεοσάτην μυλιαν, ής ή παρουσία καθόλου δέν συνεβιβάζετο με την γύρω καθαριότητα.

Η έγγχείρησις έπλησίαζε να τελειώση. Άνέσκαψεν ή χείρ του, άπεχώρησε τας σάρκας, έκεψε, έρραψε, ό όγκος άνευρέθη, έξερωί ώθη παρήγγειλεν εις τον βοηθόν να ρίψη σταγόννας χλωροφορμίου.

Έπλήθε κάποια διεγερσις εις την άσθενή, έρουθραίνεται τό πρόσωπον, εξαγριούται, συσπάζεται εις βιαίας κινήσεις, οι όφθαλμοί φέρονται πρός τά έξω' μία δυσπνοή άγχουσα. Τά μέλη παραλύουν, δέν αισθάνεται ούτε πόνον, ούτε θερμό-

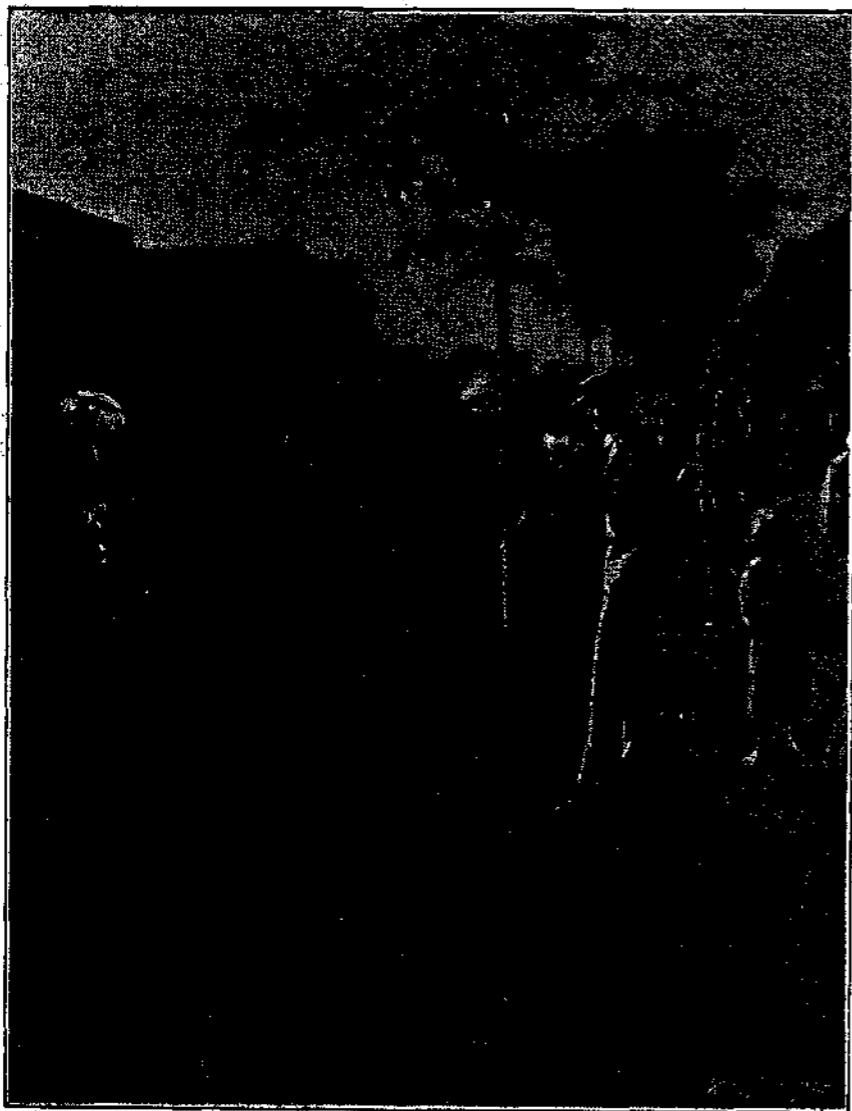
ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

τητα. Καί αρχίζει τότε τὸ παραλήρημα, παραλήρημα ἀποκρύφων λογισμῶν. Οἱ βοηθοὶ κυττάζουν τὴν κόρη τῷ ὀφθαλμοῦ μήπως παραλύση. Κυττάζουν τὸν σφυγμὸν, διὰ νὰ βεβαιωθεῖν ὅτι πάλει ἡ καρδία τακτικῶς. Ἡ ἀσθενὴς ἀναμιγνύει αἰφνης εἰς τοῦ πόνου τὸ βογγητὸ καὶ τὰ κρύφια τῆς ψυχῆς αἰσθήματα, τὰ ἱερώτερα μυστικά, τοὺς ἰσωτάτους καὶ ἀγνωστάτους πόθους. Καὶ ἐνῶ ὁ χειρουργὸς ἐβιάζεται νὰ περῶσῃ τὴν ἐσκαφὴν τῶν ἀρρωστημένων σάρκων, ἡ ἀσθενὴς, ἐμονολόγει ἀνάρθως κατ' ἀρχάς καὶ εἶτα συλλαβιστά, μὲ ἓνα τόνον ὑπερτάτης ἀφαιρέσεως, μὲ μίαν ὀδύνην ἐκ τῶν ἐσχάτων, προσφέρουσα ὡς ἐν ἐκστάσει ἐν ὄνομα προσφιλές τὸ ὄνομα αὐτὸ ἰσταμάτησε τὴν χεῖρα τοῦ ἱατροῦ, τὴν ὁποίαν ἐπὶ τὴν ὥραν τίποτε δὲν ἦτο ἱκανὸν νὰ σταματήσει. Τὸ ἐπρόφερε μὲ τὴν περιπάθειαν, μὲ τὴν στοργὴν, ὥστε ὁ ἱατρὸς ἠσθάνθη μίαν ἀλλόκοτον συγκίνησιν. Εἰς βοηθὸς

ἔσπευσε νὰ σπογγίσῃ τὸν ἰδρῶτα ἀπὸ τὸ μέτωπον τοῦ χειρουργοῦ. Τὸ αἷμα ἐπλημμύρισε τὸ πρόσωπόν του. Οἱ βοηθοὶ ἐκύτταζαν περιέργως ἀλλήλους. Ἡ ἀσθενὴς δὲν ἐγνώριζε πτεῖος ἱατρὸς θὰ ἐξετέλει τὴν ἐγχείρησιν. Πῶς λοιπὸν τὸν ἐπεκαλεῖτο ὄνομαστί; Ἄλλως τε ἡ φωνὴ ἤδη ἐνδυναμοῦτο: «Σὲ ἀγαπῶ, σὲ λατρεύω!» Ἐρρεγγεν ἡ ἐγχειριζομένη καὶ ἀνεμίγνυε εἰς τοὺς πόνους τὰς συλλαβὰς τοῦ ὀνόματος τοῦ ἱατροῦ. Ὁ ἔρωσ τῆς ἐπροδίδετο τὸν ἐθρηολόγει καθάρᾳ.

Ὁ ἱατρὸς διέταξε νὰ ἐλλατωθῇ τὸ χλωροφόρμιον τίθεται ὁ ἐπίδεσμος. Τὸ παραλήρημα ἔπαυσε καὶ ἤρχισεν νὰ συνέρχεται ἡ ἀσθενὴς. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἱατρὸς ἤρχισε νὰ βλέπει τὰ λεπτὰ νήματα, ἅτινα εἶχον περικαλύψῃ τὴν καρδίαν τῆς ἀσθενοῦς.

Ἐπερατώθη ὁ ἐπίδεσμος, ἐνῶ οἱ ἱατροί, οἱ

Π. ΜΑΤΘΙΟΠΟΥΛΟΥ

Ὁδὸς Πανεπιστημίου (Σταθμὸς Τροχιοδρόμου)

F. STUCK

ΦΥΛΑΞ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΥ

πικριστάμενοι ὡς θεαταί, ἠρένων ἐπιμελῶς τὸ πάσχον μέρος, ὅπερ ὁ ἱατρὸς ἔρριψεν ἐπὶ λεκάνης καὶ ἐγένετο ἐκ τοῦ πρόχειρου ἐκεῖ μίαν ἐπιστημονικὴν συζήτησιν. Τὴν ἐσκέπασαν, τὴν ἐτοποθέτησαν εἰς τὴν κλίνην τῆς, ὅτε ἤνοιξε πάλιν ἡ θύρα ἐκδύμιζον αἱ νοσοκόμοι ἄλλον ἀσθενῆ τὸν εἰσήγαγον, ἐνῶ ταυτοχρόνως ἀπέσυρον τὴν κόρη. Καὶ ἤκούετο ὁ τριγμὸς τῶν τροχαλιῶν πένθιμος, ἀπελπιστικὸς, ὡς νὰ ἐθρήναι καὶ ἡ ἀψυχὸς ἐκεῖνη κλίνη ἐκεῖνο τὸ κάτι τι τὸ ἰδανικὸν ποῦ ἀφῆκε ἡ δυστυχισμένη κόρη ἐκεῖ μέσα μαζὴ μὲ

τὰς νοσηρὰς καὶ αἰμοσταζούσας σάρκας. Ὁ ἱατρὸς ἐπελαμβάνετο νέας ἐγχειρήσεως, ἐνῶ τὰ φύλλα τῆς θύρας ἐκλείοντο ὀρμητικῶς, πνίγοντα τὸν σεσυρμένον καὶ πένθιμον ἦχον τῆς ἀπεμακρυνομένης κλίνης, ἐφ' ἧς ἐφέρετο σωθεῖσα ἡ καθημαγμένη ἐκεῖνη παρθένος, τῆς ὁποίας ὁ ἔρωσ ἠνωμένος εἰς ἓνα ἠθικὸν σπαραγμὸν καὶ εἰς ἓνα σαρκικὸν πόνον ἐξεδηλοῦτο μὲ ἓνα θοῖαμβον τῆς ἐπιστήμης.

Δ. Ι. ΚΛΑΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΣΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

1. Θα φάλω τούς αγώνας και τούς τολμητίας
ἐκείνους ἀνδρας, (1) οἵτινες, ἐκ τῆς δυτικῆς παραλίας
τῆς Λουσιτανίας (2), ἀχθέντες ἐπὶ θαλασσῶν, ἃς ἡ
πρώρα δὲν εἶχεν ἐπι διασχίσει (3), διήλθον τὰς ἀκτὰς τῆς
Ταπροβάνης (4), ἀνέπτυξαν ἐν μέσῳ κινδύνων και μα-
χῶν ὑπεράνθρωπον δύναμιν, και ἰδρυσαν τοσοῦτον ἐν-
δόξως νέον κράτος, ἐν τῷ μέσῳ ἀπομακρυσμένων
λαῶν.

2. Θα ἐξυμνήσω τὰς ἡρωϊκὰς ἀρετὰς τῶν ἡγεμό-
νων (5) ἐκείνων, οἵτινες ὑπήγαγον ὑπὸ τὴν κυριαρ-
χίαν αὐτῶν τὰς ἀπίστους χώρας τῆς Ἀσίας και τῆς
Ἀφρικῆς και ἐπὶ ἀκαθάρτων ἐρείπων συνέστησαν τὴν
βσιλειαν τῆς πίττειας. Θα ἐξυμνήσω τούς πολεμιστὰς
ἐκείνους, οὓς ἡ ἀνδρεία κατέστησεν ἀθανάτους. Ἐάν
δὲ ἡ τέχνη και τὸ πνεῦμα μὲ βοηθήσωσιν, ἡ φήμη
αὐτῶν θέλει πληρώσει τὸν κόσμον.

3. Ἄς μὴ γίνεταί πλέον λόγος περὶ τῶν περιφρήμων
περιπλανήσεων τοῦ πολυμήτιος Ὀδυσσεῦς και τοῦ
εὐσεβοῦς Αἰνείου. Ἄς πύση ἡ ἑκατοντάστομος θεὰ νὰ
διαφρημίσῃ τὰς νίκας τοῦ Ἀλεξάνδρου και τοῦ Τρα-
ιανῶ. Φάλλω τὰ τέκνα τοῦ Λούσου (6): Μόνον ὁ Ἄρης
καὶ ὁ Ποσειδῶν ὑπεροτέρουσιν αὐτούς. Ἦρωες τοῦ
Βιργιλίου και τοῦ Ὀμήρου, ἀκούσατε τούς ἄθλους,
τούς ὑπερβαίνοντας πάντας τούς ὑμετέρους.

4. Και σεις, αἵτινες ἔχετε ἐξάψει τὴν φαντασίαν
μου διὰ νέου ζήλου, Νύμφαι τοῦ Τάγου (7), εἰάν ὑπῆρ-
ξατε οἱ πρώται μου ἑρωτες, εἰάν ἐψάλα τὰς μαγευτι-
κὰς ὄχθας σας (8), δώτατε εἰς τὴν φωνὴν μου ὑψη-
λότερον τόνον· δώσατε εἰς τούς στίχους μου ἀρμονίαν
τόσῳ λαμπρῶν και τόσῳ καθαρῶν, ὥστε ὁ θεὸς τοῦ
Πίνδου νὰ παραιτήσῃ χάριν τῶν ὑμετέρων ναμάτων
τὰ κύματα τῆς Ἰπποκρήνης.

5. Ἐπιφύλαξτε διὰ τὰς παιδίας τῶν ποιμένων τούς
ταπεινοὺς ἤχους τῆς φλογέρας, δώσατε δὲ εἰς ἐμὲ τὴν
ἠχηρὰν και πολεμικὴν σάλπιγγα, τὴν πυρπολοῦσαν
τὴν καρδίαν και παραλλάσσουσαν τὸ χρῶμα τοῦ προ-
σώπου (9) θερμάνετε τὰς πρυφὰς μου, ἐμπνεύσατέ

1) Ἡ ἀρχὴ αὕτη δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς τὴν τῆς Αἰ-
νάδος.

«Arma virumque cano, Troiae qui primus ab oris
«Italiam, fato profugus, Lavinaque venit
«Littora. . . . .»

2) Διὰ τοῦ ὀνόματος τούτου ὀνομάζεται ποιητικῶς ἡ
Πορτογαλλία.

3) Τὸ τοιοῦτον δὲν εἶναι ἱστορικῶς ἀληθές, διότι πρώτοι
οἱ Φοίνικες, διὰ τῆς Ἐρυθρῆς θαλάσσης, μεταφέρον ἐπὶ τῶν
πλοίων αὐτῶν τὰ ἐμπορεύματα τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Ἀφρικὴν
και τ' ἀνάπαυιν, μετὰ ταῦτα οἱ στόλοι τοῦ Σολομώντος εἶχον
εἰσχωρήσει μέχρι τῆς Χρυσῆς Χερσονήσου τῶν ἀρχαίων.
Ἀργότερον ὁ Καρχηδόνιος ναύαρχος Χάνων περιέπλευσε τὴν
Ἀφρικὴν ἀπὸ τῶν Ἡρακλείων Στελλῶν μέχρι τοῦ Ἀραβικοῦ
Κόλπου.

4) Ἀρχαῖον ὄνομα Κελλάνης.

5) Ὑπονοεῖ ἐνταῦθα τοὺς κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ θαλασ-
σοπόρου Βάσκου Δὲ Γκάμα βασιλεῖς τῆς Πορτογαλλίας.

6) Ὁ Λούσος θεωρεῖται ὡς ὁ γενάρχης τῶν Πορτογά-
λων, υἱὸς και συντρογος τοῦ Διονύσου.

7) Ὁ μεγαλύτερος τῆς Πορτογαλλίας ποταμὸς.

8) Ὑπονοεῖ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς προηγουμένον ποίημα αὐ-
τοῦ τὰ «Βουκολικά» ἀπαρράλλικτως ὅπως ὁ Βιργίλιος ἐ. τῆ
«Αἰνείαδι» του:

Ille ego qui quondam gracili modulatus avena
Carmen, et, egressus silvis . . . . .

9) Οἱ δύο οὔτοι στίχοι:

«Tuba canora e belliosa que o peito accende,
«e a cor ao gesto mudo.

παικλοτρόπως ἐσχολιάσθησαν μεταφρασθέντες: γαλλιστί, ἀλλ'
ἡμεῖς προσετιμήσαμεν τὴν κατὰ λέξιν μετάφρασιν.

με δι' ἀσμάτων ἀνταξίων πρὸς ἔθνος τοσοῦτω γεν-
ναῖον και τοσοῦτω πιστὸν εἰς τὸν θεὸν Ἄρην. Ἄς τὰ
ἐπαναλάβῃ ὁλόκληρος ὁ κόσμος: Εἰς τὴν τέχνην τῶν
στίχων, και εἰς ὑμᾶς ἀνήκει ἡ ἀπαθανάτισις τῶν ἡ-
ρώων τούτων.

6. Και σὺ, πολῦτιμον ἐγγένου τῆς πορτογαλλικῆς
ἀνεξαρτησίας, ἐλπὶς τῆς θαυμαζούσης σε πατρίδος
και τῆς καλούσης σε πίστεως, σὺ, ὃς ὁ Θεὸς ἐπλασε
διὰ τὸν τρέμον τοῦ Μαύσου (1) και τὴν αἰδιον τιμὴν
τῶν ἡμετέρων χρόνων, σὺ ὅστις δὲν ἐπιθυμοῖς τὴν τοῦ
Κόσμου κατάκτησιν, ἡ διὰ ν' ἀφιερῶσης εἰς τὸν Θεὸν
τὴν κατάκτησίν σου.

7. Νεαρὲ κληρονόμοι (2) τοσῶτων βασιλείων (3), ὧν ὁ
πρώτος ἠνυόθη ὑπὸ τοῦ Οὐρανοῦ, ὅσον δὲν ἠνυόθη-
θησαν ποσῶς οἱ Καίσαρες τῆς Δύσεως, οὔτε οἱ μο-
νάρχαι τῶν Γαλατῶν: μάρτυς ὁ βασιλικὸς θυρεὸς,
ὅστις, ἐν τῷ ἱερῷ αὐτοῦ ἀπεικονίσματι, διατηρεῖ ἀκόμη
τὴν ἀνάμνησιν τῆς μάχης ἐκείνης, καθ' ἣν ὁ Χριστὸς,
ὠπλισμένος διὰ τοῦ Σταυροῦ του, ἐπολέμησεν ὑπὲρ
τοῦ Ἀλφρόνου και ἔδωκεν αὐτῷ τὴν νίκην.

8. Ἰσχυρὲ Βασιλεῦ, οὗ τινος τὰ ἀχανῆ κράτη ἐνα-
γκαλιζονται συγχρόνως τὰς χώρας, εἶθα ἀνατέλλει ὁ
ἥλιος, ἐκείνας, ἃς φωτίζει κατὰ τὴν μεσημβρίαν και
ἐκείνας, αἵτινες λαμβάνουσι τὰς τελευταίας αὐτοῦ ἀκτι-
νας (4) σὺ, οὗ τινος τὸ πνεῦμα μέλλει νὰ ὑπὸτάξῃ ἡμέ-
ραν τινὰ τὸν θηριώδη Ἰσραηλίτην, τὸν τυραννοῦντα
τὴν Ἀσίαν Τοῦρκον και τὸν εἰδωλολάτριν, τὸν πι-
νοντα τὸ ὕδωρ τοῦ ἱεροῦ ποταμοῦ (5).

9. Στρέψον πρὸς ἐμὲ τὸ νεαρόν σου μέτωπον, εἶθα
λάμπουσιν ἤδη αἱ θεαῖς λάμπει, αἵτινες θὰ σχηματί-
σωσι τὸ φωτοστέφανόν σου, ὅτε, φθάσας εἰς τὸ τέμμα
τοῦ σταδίου σου, θὰ διασκελισῇ τὴν φλοιὴν τοῦ αἰ-
ωνίου ναοῦ. Καταδέχθητι νὰ ριψῇ εὐμενῶς βλέμμα
ἐπὶ τέκνου τινὸς τῶν Μουσῶν, ὅπερ ἐπικαλεῖται τὴν
εὐμένειαν τῶν μόνων και μόνον ὅπως δι' ἀρμονικῶν
στίχων ὑμνήσῃ τὴν δόξαν τῆς πατρίδος του.

10. Ναί, εἰς τὴν πατρίδα ἀφιερῶ τὴν λύρα μου.
Δὲν θὰ μὲ ἴδῃ τις ποσῶς νὰ ζητῶ παρὰ τῆς τύχης
τὴν ἀνταμοιβὴν τῶν κόπων μου· τολμῶ ν' ἀναμένο
αὐτὴν παρὰ τῶν μεταγενεστέρων (6). «Τιμὴ, θὰ εἴ-
πωσιν εἰς ἐκείνον, ὅστις ἔψαλε τὴν κοιτίδα τῶν πα-
τέρων του!» Ἄκουσον: τὸ πορτογαλλικὸν ὄνομα θ'
ἀντηχήσῃ εἰς τὰ χεῖλη μου. Μάθε νὰ γνωρίσης τούς
λαοὺς, οὓς ὁ Οὐρανὸς ὑπέταξεν ὑπὸ τὸ κράτος σου·
και εἰπέ μοι, εἰάν δὲν εἶναι καλεῖτερον νὰ βασιλεύῃς
ἐπ' αὐτῶν, ἢ νὰ κυβερνᾷς τὸ ὑπόλοιπον τοῦ κόσμου.

11. Ἄκουσον: Δὲν θὰ στολισῶσι ποσῶς τὰς δεξ-

1) Ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο ὑπονοοῦνται οἱ Μαυριτανοί, οἵ-
τινες ἐπὶ αἰῶνας ἐδέσποζον τῆς Ἰβηρικῆς Χερσονήσου, ἧς
μέρος τυγχάνει και ἡ Πορτογαλλία.

2) Ὁ ποιητὴς ἀπευθύνεται πρὸς τὸν βασιλεῖα του Σεβα-
στιανόν.

3) Πρόκειται περὶ τοῦ Ἀλφρόνου I τοῦ νικήσαντος τούς
Μαύρους εἰς τὴν μάχην τοῦ Οὐρικού, κατόπιν θαύματος,
ἔπερ περιγράφεται ἐν τῷ III ἄσματι.

4) Ἡ ἰδέα αὕτη ἀπεικονίσθη εἰς λατινικοὺς στίχους, ἀπευ-
θυνθέντας πρὸς τὸν προπάτορα τοῦ Σεβαστιανῶ Ἰωάννην III,
ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ Μπουχανάν (Buchanan).

«Inque tuis Phoebus regnis oriensque cadensque
Vix longum fesso conderet axe diem;
Et quaecumque vago se circumvolvitur Olympo
Affulget rutilibus flamma mini tra tuis.»

5) Ὁ Γάγγης, ἱερὸς ποταμὸς τῶν Ἰνδῶν.

6) Καὶ ὁ Ὀράτιος οὕτω φρονεῖ περὶ τῶν ἔργων του:

«Non omnis moriar. multt que pars mei
Vita bit Libitinam. Usque ego postera
Crescam laude recens, dum. . . . .»

(Od. III 30 στίχ. 1-3)

γῆσεις μου μάταται μυθοπλαστία: ἀφίμω εἰς τὰς ζέ-
νας Μούσας τὰ κενόδοξα ταῦτα ψεύδη. Τὰ ὑψηλὰ κα-
τορθώματα, ἅτινα μέλλεις ν' ἀκούσης εἰσὶν ἀνώτερα
τῶν χιμαιρικῶν ἄθλων τοῦ Ροδομόντου, και τοῦ Ρο-
γήρου, ἀνώτερα τῶν ἀνδραγαθημάτων τοῦ Ρολάνδου,
ὡς ὄντα ἐπιβεβαιωμένα ὑπὸ τῆς ἱστορίας.

12. Ἄντι τῶν ὑπεροπτικῶν ἱπποτῶν, θὰ ἴδῃς ἕνα
Νῆων, ἀσπ'δα τοῦ ἡγεμόνος και προπύργιον τῆς πα-
τρίδος: ἕνα Ἐγάξ-Μονίξ, ἕνα Φυάλ. Μόνον και μόνον
ὅπως φάλω αὐτούς ζητῶ τὴν λύραν τοῦ Ὀμήρου.
Ἄντι τῶν δώδεκα πατρικίων Καρόλου τοῦ Μάγνου,
θὰ σοι παρουσιάσω δώδεκα Πορτογάλλους, οἵτινες τόσῳ
γενναίως ἐπολέμησαν ἐν ταῖς πεδιάσι τῆς Ἀλβιόνος
ὑπὲρ τῆς ωραιότητος Θα ἴδῃς τέλος τὸν ἐνδοξον Γκά-
μαν' παρ' αὐτῷ θὰ εἰρηανίετο ὁ Τρῶες θαλασσοπόρος,
οὗ τινος τὰ πλοῖα ἐδέχθη ἄλλοτε ὁ Τίβερις.

13. Θέλεις βασιλεῖς και πολεμιστὰς ἰσαζήτους κατὰ
τὴν φήμην πρὸς τούς περιβοήτους κατακτητὰς; Ἴδε
τὸν πρώτον Ἀλφρόνον. Ὁ νικητὴς τοῦ Οὐρικού εἶναι
μικρότερος τοῦ νικητοῦ τῶν Φαρσάλων; Ἴδε Ἰωάννην
τὸν πρώτον, ὑψούντα τὸν θρόνον του ἐπὶ τῶν τρῶπαϊων
τῆς Ἀλγούβαροτας (1) και Ἰωάννην τὸν δεύτερον αἰ-
ποτε βέβαιον περὶ τῆς νίκης και τρεῖς Ἀλφρόνους, ἀν-
ταξήτους διαδόχους τοῦ πρώτου.

14. Ἴδε τὴν πληθὺν ταύτην τῶν ἡρώων, οἵτινες,
περιτρέχοντες τὰ βασιλεῖα τῆς Ἀνατολῆς, ἐδόξασαν ἀ-
μιλλώμενοι τὰς σημαίας ἡμῶν: Τὸν γενναῖον Πάχρον
(2), τούς τρούκερους Ἀλμεΐδας (3), οὓς ὁ Τάγος θρηνεῖ
ἀκόμη τὸν φοβερὸν Ἀλθουκέρκον (4), τὸν ἀπτόητον
Κάστρον (5) και τόσους ἄλλους, ὧν τὴν μνήμην δὲν
θὰ παρασύρῃ ποσῶς ὁ ποταμὸς τῆς Αἰθήης.

15. Δὲν εἶναι μακρὰν ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ Μούσα
μου θὰ τοιμήσῃ νὰ ὑψώθῃ μέχρι σοῦ. Ἐνῶ αὕτη θὰ
ψάλλῃ τούς πολεμιστὰς τούτους, σὺ, λάβε εἰς τὰς χεῖ-
ράς σου τὰς ἡνίας τοῦ κράτους και τὰ θαύματα τῆς
βσιλείας σου θὰ παραγάγῃσιν ἀρμονίας (6) Εἶθε αἱ
στρατιαὶ σου ν' ἀρχίσωσι πείζουσαι διὰ τοῦ εὐγενοῦς
βάρους των τὰ ἀφρικανικὰ ἐδάφη και τὰς ἀσιατικὰς
θαλάσσας: εἶθε ν' ἀναγγεῖλωσι τὴν παρουσίαν σου εἰς
τὸν ἐκπεπληγμένον κόσμον.

16. Ὁ Μαύρος (7), καταληφθεὶς ὑπὸ τοῦ πάγου τοῦ
φόβου, ἀναγινώσκει ἐν ταῖς ὀφθαλμοῖς σου τὴν προ-
σεχῆ του καταστροφὴν. Φρίσσει ὁ εἰδωλολάτριν ἡ
κεφαλή του κλίνει, ἐτοιμῆ ἤδη οὔσα, νὰ ὑποστῇ τὸν
ζυγόν. Ἡ νόστος σου, ἡ ἀρτιφυῆς ὑπεροψία σου κατέ-
θελξαν τὴν καρδίαν τῆς Τηθύος: σοὶ προσφέρει τὴν θυ-
γατέρα της και σοὶ ἐπιφύλασσει ὡς προῖκα τὴν κυ-
νήν της ἐπικράτειαν (8)

17. Δύο ἡμίθεοι, ὧν τὸ αἷμα ρεεῖ εἰς τὰς φλέβας
σου (9) σὲ προσδέλτευσιν ἐκ τοῦ ὕψους τῶν οὐρανῶν
Ἄμφοτεροὶ ἔχουσι λάμψει ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ μὲν εἰς τὰ
εὐτυχεῖ ἔργα εἰρήνης, ὁ δὲ εἰς τὰς αἰματηρὰς πεδιάδας
τῆς Ἐννοῦς. Αἱ μεγάλαι φυγαὶ των συνταυτίζονται ἐν
τῇ σῆ' ἐπιθυμοῦσι νὰ εὐρωσιν ἐν σοὶ τὴν εἰκόνα των
και ἐν τῇ τῆς ἀθανασίας διαμονῇ των σοὶ φυλάσσωσι
θεσὶν πλησίον των

18. Ἄλλ' ἐν τῇ ἀναμονῇ τῆς εὐδαίμονος ἐποχῆς,
καθ' ἣν θὰ ἐπιδειξῇς ἐπὶ τοῦ θρόνου τὰς εἰρηνικὰς και
πολεμικὰς ἀρετὰς των, καταδέχθητι νὰ προσμεριδιάσης

1) Aljubarota (2) Pachero (3) Almeidas (4) Albuquer
(5) Castro (6) Ὡς γείνη: πρόξενος θεμάτων ποιήσεως.

7) Ὁ Μαυριτανὸς ἦτο οἱ δεσπόζοντες τότε τῆς Ἰβηρικῆς
Χερσονήσου.

8) Μίμησις ἐκ τῶν τοῦ Βιργιλίου
Teque sibi generum Tethys emat omnibus undis.
(Georg. I v 31).

9) Ὁ Σεβαστιανὸς ἦτο ἕγγονος ἐκ πατρὸς μὲν Ἰωάννου
τοῦ III, τοῦ ἱππομασθέντος Εἰρηνικοῦ ἐκ μητρὸς δὲ τοῦ
Καρόλου-Κίντ (Charles-Quint).

ἐπὶ τῶν εἰκόνων μου καταδέχθητι ν' ἀποδεχθῆς τούς
Ἄργοναυτάς μου, και θέλεις ἴδει λευκαζούτας τὰς
θαλάσσας ὑπὸ τὰς εὐπειθεῖς αὐτῶν νῆας. Ἡ ἐπίβλεψις
σου θέλει τούς προστατεύσει ἐν τῷ μέσῳ τῶν κατα-
γίδων' συνήθισε αὐτόν, νεαρὲ ἡγεμόν, νὰ δέγῃσαι τ'
αναθήματα τῶν θνητῶν (1).

19. Ἦδη τὰ τέκνα τοῦ Λούσου (2) διέσχισον τὰ
κύματα τοῦ ἀπεράντου Ὀκεανοῦ. τὸ συγκεκινημένον
κύμα ἐκινεῖτο ἠέριμος περὶ τῶν πλοίων, εὐνοϊκὸς
ἄνεμος ἐκοίλαινε ταῖς τὰς. Αἱ πρώραι, καλυπτόμεναι
ὑπὸ ἀργυρώδους κύματος, διηυλάκουν τὰς μέχρι τότε
εἰς τὰ ποίμνια, τοῦ Ποσειδῶνος ἐπιφυλασσομένας μα-
κρυνὰς θαλάσσας, ὅτε ἐν τῷ κέντρῳ τῶν οὐρανίων δω-
μάτων (3) εἶθα προπαρασκευάζονται αἱ διέπουσαι τὴν
μοῖραν τῶν θνητῶν ἀποράσεις, οἱ θεοὶ ἐβουλεύθησαν
περὶ τῶν τυχῶν τῆς Ἀνατολῆς.

20. Ὁ περόπους ἕγγονο τοῦ γηραιῶ Ἀτλαντος
Ἐρμῆς προσεκάλεσεν αὐτούς ἐξ ὀνόματος τοῦ Διός·
και ὁ χρυστάλλινος οὐρανός, ὅστις ἐστολίσθη ἄλλοτε
δια τῶν ἐκ τοῦ στήθους τῆς Ἥρας περσοῦσιν λαμπρῶν
σταγῶν, ὠδήγησεν αὐτούς διὰ τοῦ Γαλαξίου (4) εἰς
τὸν Ὀλυμπο. Ἐγκατέλιπον τὰς ἐπτὰ αἰθερίους ζώ-
νας, ἃς ἐνεπιστεύθη αὐτοῖς ὁ κυρίαρχος τῶν κόσμων,
ὑπατος κυρίαρχος, ὅστις διοικεῖ διὰ τῆς σκέψεως τὸν
τε οὐρανόν, τὴν γῆν και τὰς θαλάσσας (5).

21. Περὶ τῶν οὐρανίων τούτων δυναμῶν συνηθεῖ-
σθησιν ἐν μιᾷ στίμῃ αἱ ἐπὶ τῆς Ἄρκτου και τοῦ
Νότου βασιλεύουσαι θεότητες, οἱ προτάται θεοὶ τῶν
κλιμάτων τῆς Ἀνατολῆς και οἱ ἀθάνατοι φύλακες τῶν
χωρῶν, εἶθα ὁ ἥλιος σθένει τὴν λαμπάδα του.

22. Ἐπὶ ἀστερόεντος θρόνου ἐμφανίζεται ὁ κεραυ-
νῶνος Θεός: ὁ ἀδάμας λάμπει ὀλιγώτερον τοῦ ἐκπηδῶν-
τος φωτός ἐκ τοῦ τκήπετρου του και τοῦ στεμματός του.
Σοβαρὸν μεγαλεῖον εἰκονίζεται ἐπὶ τοῦ προσώπου του.
Ἐκ τοῦ μετώπου ἐκπύμπεται θεῖος ἀτμός: Ὁ θνη-

1) Ἡ ἐπικλήσις του αὕτη λέγει ὡς ἡ τοῦ Βιργιλίου πρὸς
τὸν αὐτοκράτορα Αὐγουστον:

... ei votis jam nunc assuensee vocari
(Georg. I v 42).

2) Ὁ Λούσος μυθολογεῖται ὡς γενάρχης τῶν Πορτογά-
λων, ὡς προερρήθη.

3) Μίμησις ἐκ τοῦ Ὀμήρου και τοῦ Βιργιλίου:
«Οἱ δὲ θεοὶ παρ Ζηνὴ καθήμενοι ἠγοράωντο
Χρυσῶ ἐν δαπέδῳ. . . . .
... Τρῶων πόλιν εἰσορόωντες.»
(Ἰλιάδος: Δ.)

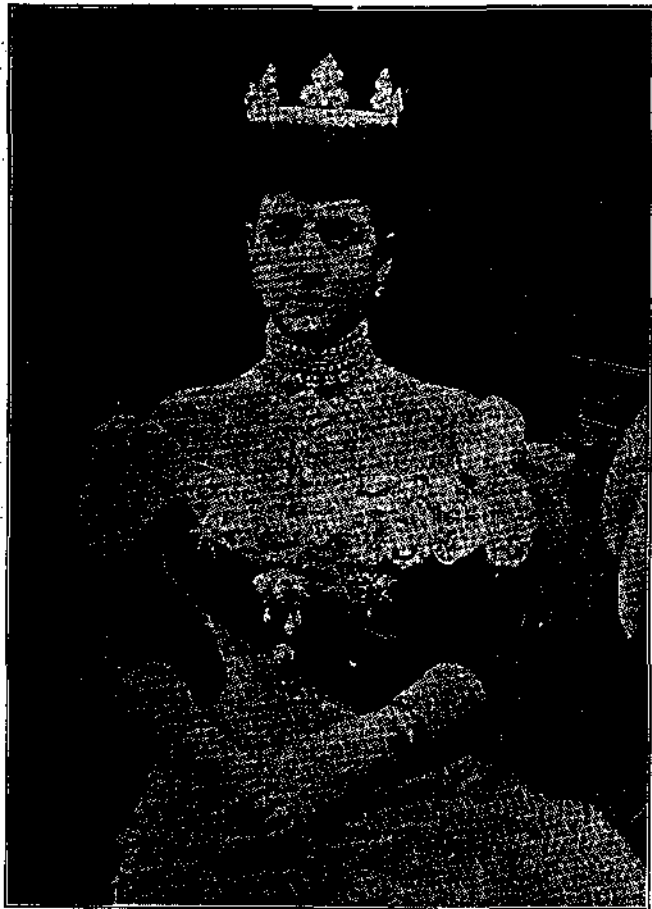
«Pandur interea domus omnipotentis Olympi,
Consiliumque vocat divum patris atque minimum rex
Sideream in sidem, terras unde arduus omnes
Castraque Dardanidum adspemat populosque latinos
Considunt lectis bipatentibus; incipit ipse. . . . .
(Αἰν. v. III 1-5).

4) Μίμησις ἐκ τῶν τοῦ Ὀβιδίου:

Est v a sublimis, caelo manifesta sereno
Lactea numen habet, candore notabilis ipso.
Hac iter est Superis ad magnitecta Tonantis
Regalemque domum
(Μεταμ. Ἄσμα 1ον).

5) Τὴν θαυμασίαν ταύτην εἰκόνα τοῦ Καμῶνος ὁ Γάλλος
ποιητὴς Chapelain ἐμύμηθη ἢ μετσελεύασεν θαυμασιώτερα
ἐπὶ τὸ χριστιανικόν:

«Loin des murs flamboyants qui renferment le monde
Dans le centre caché d' une clarté profonde,
Dieu repose en lui-même, et vêtu de splendeur,
Sans bornes est rempli de sa propre grandeur.
Sous son trône étoilé, patriarches, prophètes,
Apôtres, confesseurs, vierges, anachorètes,
Et ceux qui, par leur sang, ont cimenté la foi,
L' adorent à genoux, saint peuple du saint roi.»

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΑΓΓΑΙΑΣ

τός, ὅστις ἤθελεν αἰσθανθῆ αὐτὸν θὰ ἐγίνετο ὁμοίος πρὸς τοὺς θεούς.

23. Κἀνωθι τοῦ θρόνου ἴστανται κατὰ βαθμίδας ἐξαστράπτουσαι ἔδραι, ἐστολισμέναι διὰ χρυσοῦ καὶ μαργαριτῶν. Ἡ ἡλικία καὶ τὸ ἀξίωμα ἔχουσι προσδιορισμένην τὴν θέσιν ἐκάστου ἀθανάτου. Δὲ βλέμματός ἐκφράζοντος σεβασμὸν, ἐθεώρουν τὸν Δία, ὅταν οὗτος ὑψῶν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν τὴν τρομερὰν αὐτοῦ φωνήν, λέγει τὰ ἀκόλουθα:

24. «Αἰώνιοι κάτοικοι τῶν ἀκτινῶν ὀβόλων χιτοικιῶν τοῦ Ὀλύμπου, εἴν' ἐθυμῆσθε τὴν μεγάλην ἀξίαν τῶν τέκνων τοῦ Διὸς, εἴν' ἠκολουθήσατε τὴν πορείαν τῶν θριάμβων των, ὅν θὰ δυνηθῆτε ν' ἀμφιβάλετε ὅτι ἡ Μοῖρα καλεῖ αὐτοὺς νὰ σβέσωσιν ἐκ τῆς μνήμης τῶν ἀνθρώπων τοὺς Ἀσσυρίους, τοὺς Πέρσας, τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Ῥωμαίους».

25. «Εἶδες αὐτούς, Ἡράκλειε, μόλις γεννηθέντας, νὰ ὀρμήσωσι κατὰ τοὺς δυνάστου Μαύρου, καὶ ν' ἀποσπάσωσι παρ' αὐτοῦ τὴν ὑπὸ τοῦ Τάγου περιεργεμένην ὥραιον γῶραν. Εἶδες αὐτούς περιφρονώντας ἀκολουθῶν τὸν φοβερὸν Καταλανόν, ταπεινώντας τὴν ὑπερηφάνειαν τῶν ὀπλων του, καὶ ἐξερχομένους τῆς πάλης μεθ' ὄλων τῶν τροπαίων τῆς νίκης».

26. «Θεοὶ τοῦ Ὀλύμπου! Δὲν μνημονεύω τοὺς κατὰ τοῦ τοῦ Ῥωμύλου ἀξιομνημονεύτους αὐτῶν πολέμους τὸν εὐτολμον πόθον, ὅστις ἐρριψεν αὐτούς ἐπὶ τῶν βημάτων τοῦ Βιριάτου, τὴν δόξαν δι' ἧς περιδλήθησαν ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ προσηφίμου προγε-

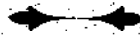
γραμμένου, ὅστις ὑπεκρίθη ὅτι βαδίζει, ἀκολουθῶν τὴν φωνὴν ἐμπνευσμένης ἐλάφου (1)».

27. «Περιφρονούντες σήμερον τὰς ιδιοτροπίας τῆς Ἀμφιτριτίδος καὶ τὸν θυμὸν τῶν τέκνων τοῦ Διὸς, ἀνοίγουσ' ἄγνώστους ὁδοὺς διὰ μέσου τοῦ ἀχανοῦς τῶν θαλασσῶν. Ἐκ τῶν μεμακρυσμένων ὄχθων, ὅπου ὁ Φοῖβος ἐκπνέει, ἐπιπέτεινον τὰς ἀνακαλύψεις των πέραν τῶν χωρῶν, ὅς θερμίζονται ἐν τῷ μέσῳ τῆς πορείας αὐτοῦ, καὶ δὲν θέλουσι σταματῆσαι ἢ ἐν τῇ κοιτίδι αὐτοῦ».

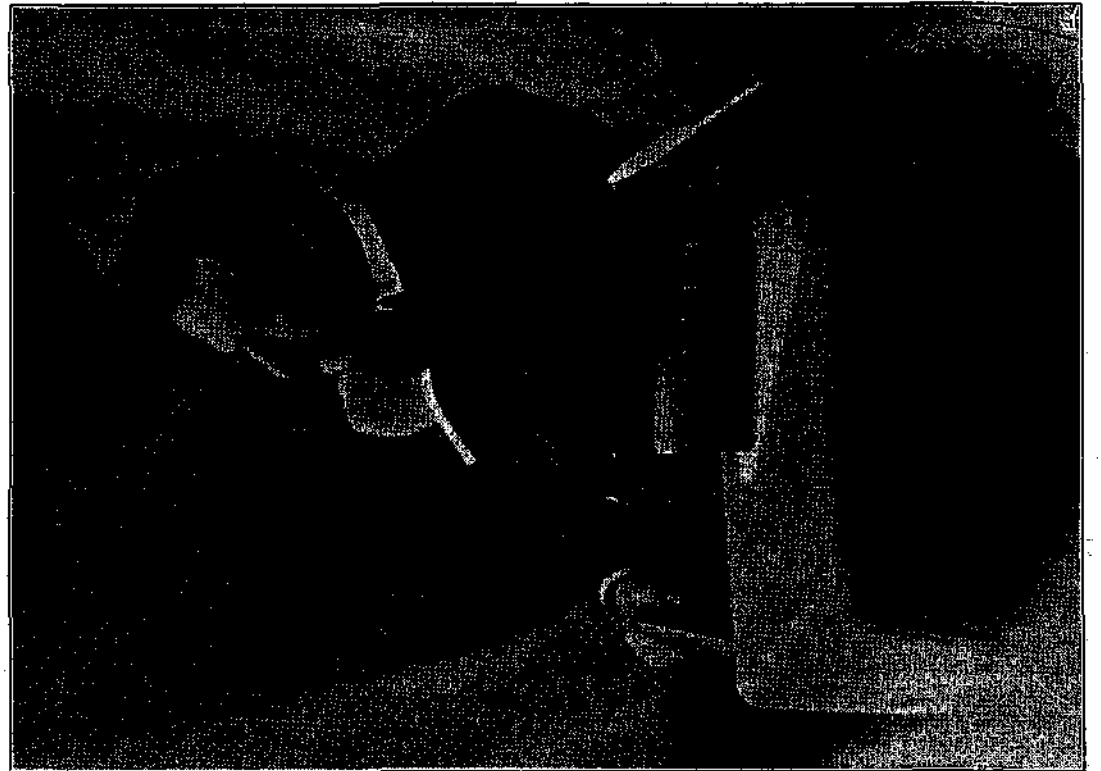
28. «Ἡ ἄτεγκτος Μοῖρα τοῖς ὑπεσέθη τὴν μακρὰν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης ταύτης, ἣν ἐρυθραίνουσι αἱ πρῶται ἀκτίνες τοῦ ἡλίου. Πρὸ ὀλίγου διήλθον ἐπὶ τοῦ κύματος τὴν ὥραν τῶν καταγίδων οἱ ναῦται των εἰςὶ κακηκότες, καταβεβλημένοι: δὲν εἶνε δίκαιον νὰ πραγματοποιήσωμεν τοὺς πόθους των καὶ νὰ στέψωμεν τὰς προσπάθειάς των;

(Ἔβηται συνέχεια)

Μετάφρασις Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΑΗ

1) Ἀναφέρεται ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Πορτογαλλίας ὅτι ὁ Σεργόριος, ἀποστατήσας κατὰ τῶν Ῥωμαίων καὶ ἀναλαβὸν τὸν πορτογαλικὸν ἀγῶνα, ὠδηγεῖτο εἰς τὰς κατὰ τοῦ Μετέλλου καὶ Δολλίου μάχας.

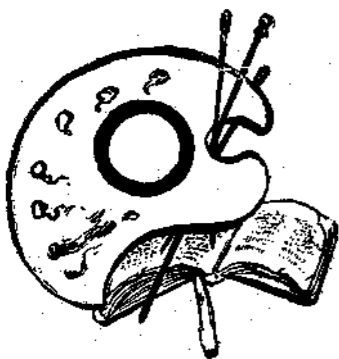
ΝΙΚ. ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΣ (Καρόλ)

ΘΕΩΝΗ ΠΑΠΑ (Ἀντιγόνη)

Η «ΑΝΤΙΓΟΝΗ» ΕΝ ΤΩ ΣΤΑΔΙΩ

ΣΤΙΣ ΔΗΠΟΤΕ εκ κλισεως η εξ αναγκης μορφωσης επιδοθη εις την καλλιτεχνιαν, θα παραδεχθη βεβαιως οτι το μεγιστον των ζητηματων και αμφιβολιων αι οποιαι θα παρουσιασθωσι προ ενος καλλιτεχνικου εργου, θα

περιτραφη ιδιως εις τας αναλογιας του εργου τούτου και την σχεσιν του προς την φύσιν και την πραγματικότητα. Μια προσωπογραφία, μία τοπιογραφία, εν αγαλμα, εν αντικείμενον οιονδηποτε, οπερ δύναται να αναφανη επί του υφάσματος, η του λίθου η του χαλκου, υποβάλλεται υπό του θεατου εις την εξέτασιν εάν αυτό εινε όμοιον με την αλήθειαν, δυνατόν, η φυσικόν. Ακόμη και από τας δημιουργιας τας μάλλον φανταστικάς απαιτούμεν να έχωσι ποιάν τινα πραγματικην σχεσιν με την αλήθειαν. Αναμφιβόλως δε μέγα μέρος της ευχαριστήσεως, ακόμη και αυτή η αισθητική χαρά την οποίαν εν καλλιτεχνικόν εργον μάς διδει, βασίζεται επί της επιβεβαιώσεως των αναλογιών τούτων.

Εκ του γεγονότος οτι η τέχνη διά να εκφράση κάτι τι πρέπει να κάμη χρήση των στοιχείων τα όποια μάς προσφέρει η φύσις, μόνον όλιγοι επιπόλαιοι δύναται να φθασωσιν εις το συμπέρασμα οτι η τέχνη συνίσταται εις την απομίμησιν της φύσεως, και οτι η αξία των καλλ. εργων εξαρτάται εκ του βαθμού της απάτης την οποίαν παράγουσιν εις τον θεατήν.

— Η αντίληψις του γλύπτου και του ζωγράφου.

Ός ο γλύπτης δύναται να δώση εις τα αγαλάματα του την εκφρασιν, την ζωην αυτήν, ούτω και ο ζωγράφος πρέπει να θεωρη τας παραλλαγάς εκείνας του φωτός, αι οποια δύναται να μάς παρουσιάσωσι την φύσιν. Διά τούτο δε μία μίμησις της φύσεως θα προσκρούση έναντιον ανυπερβλήτων εμποδίων.

Συνηθίζουσι να λέγωσιν οτι ο καλλιτέχνης αναπαράγει μιαν εντύπωσιν της φύσεως. Επιτυχεστερον όμως θα ήτο να ειπή τις οτι αναπαράγει την ιδίαν εντύπωσιν του εκ δεδομένου τινος θραύσματος της φύσεως. Αυτός τω όντι, μη δυνάμενος να συγκρατήση και αναπαραστήση εξ ολοκλήρου ούτε εν μικρόν τεμάχιον φύσεως πρέπει να περιορισθῃ εις την αναπαράστασιν εκείνου, το όποιον κατά την κρίσιν του αποτελεί το είδικόν χαρακτηριστικόν του τεμαχίου τούτου της φύσεως. Ορείλει τούτέστι να θέση εις εργον και να κατεργασθῃ τας ιδίας του παρατηρήσεις. Εις τα καλλιτ. εργα λοιπόν δεν αντιπροσωπεύεται έντελώς η φύσις, άλλ' αναπαρίσταται μόνον μία φύσις διυλισμένη.

— Η τέχνη εινε έκλογη.

Ο Ουίστλερ, ο περίφημος Άγγλος ζωγράφος, καθώρισε την θεωρίαν ταύτην, κατά την οποίαν εκ τεμαχίου τινός της φύσεως πηγάζει καλλιτέχνημα, με μιαν λαμπράν φράσιν: «η τέχνη εινε έκλογή». Ο καλλιτέχνης διά να επιτύχη εις την έκλογην δεν πρέπει να περιορισθῃ εις οτι αντελήφθη, άλλα πρέπει να κάμη το πᾶν όπως έχη μιαν έντελή αναπαράστασιν. Έκλογή σημαίνει εν τῇ περιστάσει ταύτη τον διαχωρισμόν του πραγματικού από του φανταστικού. Η εκδήλωσις της φύσεως λαμβάνει λοιπόν εκ μέρους του

καλλιτέχνου μιαν μεταβολήν αξίας, εξαρτωμένην εκ της αντίληψεως την οποίαν ούτος εσχημάτισε περί αυτής. Αυτοί οι πραγματισται εινε ήναγκασμένοι να φθάνωσι μέχρι της μεταμορφώσεως αυτής, εάν θέλωσι να επιτύχη το εργον των.

— Πώς συνθέτουσιν οι μεγάλοι καλλιτέχνη.

Ίσως εινε ανάγκη να φαντασθῃ τις εδω, οτι η αναπαράστασις της καλλιτεχνικής εικόνας, πηγάζει εκ δημιουργίας της φαντασίας και σχηματίζεται κατά την κίνησιν και την διεύθυνσιν ταύτης. Τοιουτοτρόπως δύναται να συμβῃ οτι εκ φυσικών τινων έντυπώσεων αναπτύσσονται εν τῇ φαντασίᾳ του καλλιτέχνου αναπαράστασεις και εικόνες, εκ των οποίων δύναται να προκύψωσι καλλιτεχνικά εργα, τα όποια δυσκόλως θα εύρεθώσιν εις σχέσιν με τας έντυπώσεις αυτάς. Π.χ. ο επιβλητικός «Τυχοδιώκτης» του Μπαϊκλιν, οστις διακατέχει χώραν άγνωστον αυτω και παρίσταται επί ενος κινουμένου βράχου, έχει την άρχην του εκ της θέας ενος άπλου αξιωματικού, τον οποίον συνήνητησεν εις τας όδους της Παδούης.

Εις την «Διαθήκην» του ο Άσελμος Φόιερβαχ γράφει οτι «όλα τα εργα μου προήλθον εξ όρημητικότητος τινος του πνεύματος γεννηθείσης συνεπεία τυχαίας τινός θέας. Έφερον επί πολλά έτη εις την διάνοιάν μου τοποθεσίας και κινήσεις χωρίς να δύναμαι να τας εφάρμωσω. Και ο Μαξιμιλιανός Διμπερμαν, καλλιτέχνης του όποιου δεν δύναται τις να θέση εν άμφισβητήσει τον σκοπόν της προσεγγίσεως όσον η δύνατο εγγύτερον προς την πραγματικότητα, λέγει: «Η φαντασία εν τῇ τέχνῃ πηγάζει εξ αιτίων έντελώς υλικών. Αυτή εινε η αναπαράστασις της ιδεώδους μορφῆς διά την πραγματικην εκδήλωσιν». Εινε το αναγκαίον κριτήριον δι' έκαστον καλλιτεχνικόν εργον.

— Αι τυχαίαι έντυπώσεις.

Η φύσις λοιπόν και η πραγματικότης εινε τα δύο αναγκαία προηγούμενα της τέχνης. Αυτή τα καθιστᾷ χρήσιμα άλλα δεν τα αποδίδει έντελώς και διά τούτο η άπεικόνισις περιλαμβάνει μόνον περιωρισμένην άριθμόν των έντυπώσεων εκείνης. Ποίος θα εινε ο αριθμός ούτος εξαρτάται μόνον εκ της διεύθυνσεως της ιδιοφυίας του καλλιτέχνου. Άς υποθέσωμεν οτι γλύπτης τις συναντᾷ γυναικα τινά ήτις φέρει επί της κεφαλῆς βάρος τι π. χ. εν κείστρον βεβαιως αυτός κατά πρώτον δεν βλέπει εάν έχη ερυθράν η κυανήν εσθήτα, εάν εινε κομψή η όχι, εάν εινε ώραία η έχει άσχημον πρόσωπον. Πρό παντός όμως παρατηρεῖ οτι το πρόσωπόν της και το παραίστημα της αποτελοῦσιν εν μεγαλοπ επεσ περιβάλλον βλέπει οτι κρατεί την κεφαλήν ύψηλά και ελκυστικην επί λαιμοῦ περιτρονούτος το βάρος του κείστρου και ίσως πρό της φαντασίας του ίσταται η εικών λαμπράς τινός Καρυάτιδος.

Ο ζωγράφος τούναντιον οστις βλέπει το αυτό πρόσωπον παρατηρεῖ άμέσως οτι φέρε ερυθρόν ένδυμα οτι τούτο προξενει μεγίστην έντύπωσιν διά μέσου δένδρων υπό τα όποια βαδίζει. Προχωρήσας βλέπει οτι η γυνή εινε νέα και ώραία και οτι εις το κείστρον υπάρχουν άνθη. Τω φαίνεται ως η αναπαράστασις της ευφορίας της χώρας. Και πρό των οφθαλμών της φαντασίας προβάλλει άπροόπτως εικών τις, η οποια εν τῇ ούσιᾳ της δεν απομακρύνεται από την πραγματικότητα εις την οποίαν υπάρχουν μόνον η εστραφῆς χωρική. Άλλοι τούναντιον, εις σχεδιαστές π. χ. θαυμάζει ίσως μόνον τον τρόπον κατά τον όποιον μια ρωμαλέα και εστραφῆς χωρική προβάλλει, και αποδίδει εις όλίγας γραμμάς τας έντυπώσεις του ταύτας.

(Εκ του Γερμανικου)

ΑΡΙΑ η Μαγδαληνή έχυσε μύρα επί των ποδών ενος Θεου. Η τέχνη, αιώνως ήδη πολλούς, χύνει μύρα επί των ώραίων ποδών της Μαγδαληνης, ο δε κόσμος,

εκατοντάδας ετών τώρα, λατρεύει την γυναικα εκείνην, ήτις τόσον ήγάπησεν. Όπως η Έλένη ειναί ο κυριαρχών τύπος της άρχαίας γυναικός. η Μαγδαληνή ειναί ο τύπος της χριστιανικής γυναικός Η λευκοδραχίων Έλένη, εν τῇ ήρέμῳ καλλώνῃ της, περιπίπτει από τον γέροντα Όμπρον εις τον μέγαν Γκαίτε, η εκ Μαγδάλων Μαρία, υπό την χρυσήν εσθήτα της κόμης της, πλέει από τον Άγιον Μάρκον εις τον πάτερ Λακορυτέρ.

Τά δύο αυτά θεια πλάσματα της ανθρωπίνης συνειδήσεως διαφέρουσιν όσον και το πνεύμα και η θρησκεία των λαών, οτινες τα εδημιούργησαν. Εν τῇ δυστυχία της, η Έλένη ειναί ήσυχος και ζῆ διά των αναμνήσεων. Ουδεμία των επερχομένων αυτῇ σκέψεων άλλοιοῖ την τελείαν ώραϊότητα των γραμμών και εκφράσεών της. Ζῆ άρμονικως. Ουδόλωσ συγκινείται δι' οτι εξ αιτίας της συμβαίνει, καθ' όσον ολα αυτά τα δυστυχήματα ειναί η θέλησις των θεών. Μόνον τους οφθαλμούς ταπεινοῖ ένιοτε, διά την προδοθεῖσαν αιδω.

Εξοϊδιον εργον της άρχαίας συλλογῆς του μουσειου Καμπάνα φέρει την άγνην αυτην Έλένην, κλίνουσαν μικρόν προς τα εμπρός, όπως οδηγήσῃ η ίδια, όρθη παρὰ τῷ Μενελάω, το άρμα όπερ θα την επαναφέρῃ εις την πατρίδα, αἶψ' ής ο εραστής την ήρπασεν. Ο Έλλην καλλιτέχνης του θεακτικου αυτού εργου άπειτύπωσεν εις την Έλένην όλην την υπερηφάνειαν θυγατρὸς του Διός, προσφιλοῦς εις τους άθανάτους θεούς· πραγματικῶς δε την ήγάπων οί θεοί, αἶψου της εδωρήσαν την καλλονήν. Η Έλένη ειναί ο τύπος της αιωνίας ερωμένης:

Των αγαπόντων την μορφήν και τους θεούς.

Η Μαγδαληνή ειναί όλως διάφορος τύπος. Η καλλονή της εκκειται εν τῇ ανησυχία και τῇ απληστία. Δεν γνωρίζει μέτρον, η όριον.

Η γῆ ήτο στενή διά την Μαγδαληνήν, λιαν στενή διά την καρδίαν της διά του ερωτος ανυψώθη εις το ιδεώδες, διά του ερωτος εγνώρισε τον Θεόν, τον ειδε και τον ήνάγκασε να την ιδῃ. Υψηλή άμαρτωλός, επλανήθη επί πολυ αναζητούσα τον ερωτα, άλλ' απελθοῦσα, μετά του πλήρους μύρων άμφορέως της, συνήνητησε

τόν θεϊόν ερωτα και συνεχωρήθησαν όλαι αι άμαρτίαι της.

Την ώνόμασαν άμαρτωλόν. θα την ανακηρύξωσιν άγιαν. Ποία λοιπόν μεταβολή συνετελέσθη εν εαυτῇ. ποία εσωτερική μεταμόρφωσις; Ουδεμία. Ειναί πάντοτε η αυτή, η πυριφλεγής. η έρωσα Μαγδαληνή. Άντι ν' αγαπᾷ τους άνδρας και την σάρκα, αγαπᾷ τον Θεόν και το ιδεώδες· ίδου το πᾶν.

Επί των δια πορφύρας επεστρωμένων ήδονικών κλινών της εις Μαγδαλα επαύλεως της, η επί της μονήρους χλόης δάσους της Προβάνς, ειναί η αγαπῶσα γυνή, και ουδέν πλέον. Αι αυται όρμα. αι αυται εκστάσεις. Καθ' έκάστην οι άγγελοι την μετέφερον εις τον ουρανόν. και διά των σαρκίνων ώτων ήκουε τας ένδόξους συναυλίας των ουράνιων λεγεώνων.

Βαθμίδα προς βαθμίδα ανήλθεν δόλοκλον την κάμακα του ερωτος 'Ιδου η μυθική γυνή της εποχής εκείνης Η γλυκεία μορφή της Μαγδαληνης ουδέποτε θα καθίστατο τύπος, εάν δεν έφερε τον χαρακτήρα τελείας και αναλλοιώτου ένότητος.

Η Έλένη του Μενελάου, ειναί η καλλονή η εκ Μαγδάλων Μαρία, ειναί ο ερως.

Η εκ Μαγδάλων αυτη Μαρία, μια των ιδεωδών γυναικών αιτινες, αναμφιδόλωσ, αποτελοῦσι το «αίώνιον θῆλυ» του δευτέρου Φάουστ, ο τόσον διαυγής και απλους εν τῇ ούσιᾳ του τύπος αυτός. ειναί παραδόξως ποικίλος εις τας καλλιτεχνικάς πραγματοποιήσεις του. Ο Μεσαιών τῇ ήρηθη την καλλονήν, ώσει ύπῆρξεν ερωσ άνευ καλλονῆς. Η Άναγέννησις απέδωκεν εις την μετανοούσαν Μαγδαληνήν ήδυπαθείς και άρχαϊκάς χάριτας. Ούτω δ' άνέμιξεν, εν ύψιστη συγκύσει, την ιδεάν της θείας χάριτος. Εν τῇ αναμνήσει της άρχαιότητος, ήθέλησεν όπως χάριεσσα μορφή εις τους άνθρώπους περικαλύψῃ χαριεσσαν ψυχην εις τον Θεόν, εξηγοῦσα ούτω ένα σύνδεσμον ιδεών· ον η μυθτηριώδης όμοίότης των λέξεων δεν συντελεῖ να γεννάται τυχαίως. Υπάρχει ανάλογον τι εις τὰ ώραϊον όνομα όπερ αι Έλένοι της άρχαιότητος εδωκαν εις το σύμπλεγμά των των τριών Χαριτων:

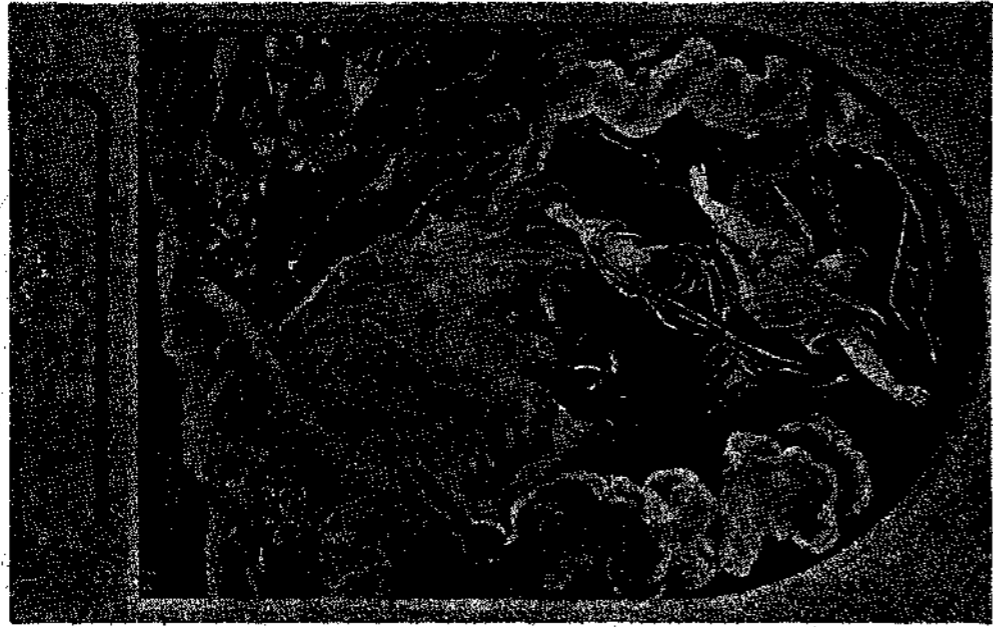
Έλθε λοιπόν και εσο ειλογημένη γλυκεία άμαρτωλός Διότι εν σοι ο ερωσ εγνώρισε την καλλονήν.

Όσοι θέλουσιν εκ σεβασμού να ιδωσι την Μαγδαληνήν, επισκέπτονται την Σαιντ-Μπωμ και Σαιν-Μαξιμίν.

Ο Σαιν-Μαξιμίν ειναί γοθτικός ναός, ένθα δεικνύουσιν εις τους πιστους λείψανα αδυνατούντα να επαναφέρωσιν εις την ζωην την απολεσθεισαν μορφήν της Μαρίας Μαγδαληνης η Σαιντ - Μπωμ, δηλαδή το άγιον σπύλαιον, ειναί το άντρον, όπου, κατά την χριστιανικήν παράδοσιν, η άγια άμαρτωλός απέσῳρη εν λατρεῖσῃ μόνον τον Χριστόν. Το άντρον αυτό

* Διάσημος Γάλλος ιεροκήρυξ. 1802-1861. (Σ. Μ.)

ΜΕΛΟΔΡΑΜΑ

Αναστάσις τῶν θεῶν. Πρ. γ'. Θάνατος τῆς Βρυγγίδης.

Σίγφρος. Πρ. Β'. Ὁ Σίγφρος ἀκολουθεῖ τὸ πτηνὸν ὄνειρ τὸν ἐδηγεί εἰς τὴν βρύχον τῆς Βρυγγίδης.

ΤΟ ΒΑΙΝΕΡΙΑΝΟΝ

Βαλνέρη. Πρ. Β'. Μονεμαχία Σίγφρουδ καὶ Χούνην.

Χρῆσος τοῦ Ἡμίονο. Πρ. Α'. Ἡ ἀρπυγὴ τοῦ Χρῆσου.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

εοχηματισθή δια παμμεγίστης ομοιότητος του θρους. Διότι ωραία παράδοσις αναφέρει ότι οι λαγόνες του θρους, οι λαγόνες του παγκοσμίου θεού ηνοιγσαν δια να προσφέρωσιν ιερών άσυνλον εις την γυναίκα του έρωτος.

Η δυσπαθής εκ πρίνων, σφενδάμων και φιλυρών δάσος άπλουται πρό των ποδών του θρους. Το δάσος είναι τοιοούτον, όσον τό φαντάζεται τις

δια να έμψυχή την έρημίαν, την Μαγδαληνήν, ής ή αγιότης, πλασθεισα εκ του έρωτος, ούτε τό βάθος, ούτε την καλλονήν, ούτε τά μύρα των δασών, ούτε την ολισθηράν χλόην των φοβείται τοιοούτον δάσος. άδύνατον να έγένητο τό καταφύγιον παρθένου, θά ειχεν ανάγκην δλιγωτέρας οικίης και μυστηρίου

Μετάρρασις ΑΛΕΞ. Π. ΔΟΥΖΙΝΑ

* ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ *

Η ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝΟΣ

ΙΝΕ βίβλιον, διτι έκαστον μέγα έργον, δέν άποδίδει δλοκλήρον αύτου τό μεγαλειον ή μόνον έν τώ συνόλω αύτου.

Ο Παρθενών όμως είνε έν των ύψηλών έργων, του όποιου έκαστον θλάσμα έκαστον έρείπιον, έχει την αιωνιότητά του, την ούσίαν του, διότι έκαστον αύτου μικρόν τμήμα κάμνει τον άνθρωπον να σκέπτηται δλοκλήρον τον ναόν, και ή καλλονή του δλοκλήρου ναού δέν σταματά την φαντασίαν, διεγειρεί αύτην πρός τά ύψηλότερα των έκτάσεων κάλλη.

Και δια τούτο τό έργον αύτό είναι ιερών.

Η αναστήλωσις του Παρθενώνος θά ήτο μία σκέψις άληθώς θαυμασία και έλλυσιτική, έν ήτο τούτο δυνάτον. Πού όμως ο Φειδίας και οι τούτου μαθηταί;

Η αναστήλωσις ένός άριστουργήματος είνε άδύνατος, οιασδήποτε έποχής και έν είνε.

Είς μέγας καλλιτέχνης ήθέλησέ ποτε να επιδιορθώσθ αρχαίον μνημείον. Εγήρασεν εις την εργασίαν εκείνην και τότε ιδών τό φρούδον των προσπαθειών του, εγονυπέτησε πρό των μεινάντων έρείπιων και έσκέπτετο, έσκέπτετο.

Είνε άδύνατον να αντιγράψθ κανείς, με την βοήθειαν διαβητών και μηχανημάτων, έν έργον των αρχαίων, έστω και των κατωτέρας τέχνης.

Δέν δύναται κανείς να θίξθ τό ελάχιστον ράδωμα του Παρθενώνος, του Παρθενώνος του όποιου έκάστη γραμμή έχει ψυχήν κινητήν, έκαστον σχέδιον μίαν διακύμανσιν, μίαν συγκίνησιν, μίαν λαμπράν και ακατάληπτον ίσομετρίαν.

Τό μεγαλειότερον σύνολον της δυνάμεως και έν ταύτθ της χάριτος και της άρμονίας, ζωογονούν τους δγκους τούτους, οι όποιοι έν τη στιγμή ψάλλουν τό θεϊον ποιημά των υπό την ήρεμον κτήσιν ένός μοναδικού ανθρώπινου Διός.

Αν οι Αθηναί θέλουν να χάσουν δια τρίτην φοράν τον Φειδίαν, αν θέλουν να βεδηλώσουν τους θεους των, να θάψουν υπό τας νέας φρικαλεότητας τά θεία αύτης έρείπια, δέν θά είνε του λοιπού Αθηναί και τό άνικητον θείλητρον της άπόλετο δια κιντός.

Έκαστος φίλος των τειχών της, των μεγάλων αύτης άνδρών, θά άποστρέψθ τους όφθαλμούς πρό τούτου εγκλήματος και οι άληθείς άνδρες, δέν θά μεταβαίνουν πλέον να επισλέπωνται την μητέρα των ήρώων.

Αν όμως θέλουν ως στερεοποιήσουν τό ασπτόν έρείπιον, χωρίς ούδέν να προσθέσουν ή να καλλύνουν, πρό παντός να καλλύνουν! Τά κομψοτεχνήματα φονεύουν την καλλονήν.

Αν θέλουν να αναστηλώσουν τους σπουδαιότερους κίονας οι όποιοι έπασαν και έμειναν εκεί, αν θέλουν να δέσουν εκ νέου τους κεχωρισμένους σπονδύλους των ως φύλλα άνθους επί του κάλυκος αύτων, αν πρό παντός θέλουν να καλαίσουν κατά των έπεργουμένων κακων και προλάβουν ταύτα, τότε πράττουν έργον καλόν.

Πρέπει τότε όλος ο κόσμος να συντελέσθ εις τό έργον τούτο, πρέπει όλοι ήμείς να συνεισφέρωμεν τους θεους, τους ήρωας, τους θεϊους ήππους με τους ήππας των, τας θεωρίας των παρθένων και των εφήβων, όλοι τέλος πρέπει να αναλάβουν τό όνειρόν των, την θέσιν των επί των στηλών, επί των τοίχων, επί των άετωμάτων.

Τιθέμενον τούτων επί των θέσεών των, οι Αθηναί άποκαθίστανται τό σχολείον του κόσμου δια της φωνής των τριών μεγάλων καλλιτεχνών της.

Και όταν ή αύγή αύτη της δικαιοσύνης και του λογικού άνατείλθ, αν τά διασπαρμένα τμήματα, τεθούν και πάλιν επί των θέσεών των, επαναφερθέντα εις την κλασικήν γήν, τότε και της ειρήνης ή φωνή ως άντηχήσθ και εκ του Παρθενώνος ως διασπαρθ εις όλον τον κόσμον.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΒΟΥΡΔΕΑ γλύπτης

VICTOR HUGO

ΘΑΛΑΣΣΑ

ΠΕΦΤΕΙ από βράχο σιγαλά σέ κύματα άφροισμένα
Σταλαγματά—σταλαγματά νεράκι δροσιμένο
—Τι θές κλαψάρικο νερό; του λείι θυμωμένα
‘Η θάλασσα που δέν πονεί τον ναύτη τον καυμένο.

‘Η τρικυμία είμαι εγώ κ’ ή λύσσα κ’ ή τρομάρα
Τελειόνω ‘κει π’ ο ούρανός αρχίζει δέν τό ξερείς;
Θαξείς πώς σέ χροιάζομαι κ’ ερχεσαι με λαχτάρα
Σ’ έμένα την άτελειωτή σταλαγματά να φέρης;—

Και τό νερό ‘στην άβυσσο λείι σιγά με λύπη:
—Σου δίνω, θάλασσα παιειά, χωρίς μεγαλωσύνη.
Χωρίς καμάρι και βοίς, εκείνο που σου λείπει!
Μιά στάλα που ‘στη δίψα τον ‘μπορεί κανείς και πίνει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΕΡΜΠΙΝΗΣ

ΡΙΧΑΡΔΟΥ ΒΑΓΝΕΡ

Ο ΙΠΤΑΜΕΝΟΣ ΟΛΛΑΝΔΟΣ

(Νορβηγική ναυτική παράδοσις)

Ε χρώματα άτινα προσεπόρριδεν ήπλώλις τών θεατρικών ενδυμασιών της πρώτης συζύγου του Μίννας, επεχείρησε να μεταβή όπως ίδθ την θάλασσαν ο Ριχάρδος Βάγνερ.

Την διάνοιαν αύτου κατείχε τότε ή περι του ιπταμένου Ολλανδοϋ νορβηγική παράδοσις και ήθελε να αντιληφθ τελείως αύτην και να συλλέξθ εντυπώσεις εκ του θαλασσίου τούτου πλοϋ ίνα επιχειρήσθ την σύνθεσιν του θαυμασίου μελοδράματος. Έν Pillau επεβιβάσθ του ίστοφόρου «Brangaja» ίνα μεταβή εις Λονδίον, καιτοι πάντες προετρεπον αύτον να αναμείνθ καλλίτερον πλοϊον. Κατ’ αρχάς ο πλοϋς ήτο ήρεμος και ο Βάγνερ περιχαρής διελέγετο πρός τους ναύτας και παρεκίνει αύτους εις την διήγησιν ναυτικών παραδόσεων και θρύλων δέν έβράδυνεν όμως, ως συνήθως, να επέλθθ τρομερά τρικυμία. Τό πλοϊον εκυλινδείο σφοδρότατα, τά κύματα καταπλημύρουν αυτό, έν φ’ δ’ όλοι οι επιδάται περιτρομοι κατέφευγον εις τό κύτος του πλοϊου, ο Βάγνερ καιτοι υπό μεγίστου τρόμου κατείχετο και τον επαπειλούντα αυτον θάνατον έβλεπεν, έν τούτοις έμεινεν επί του καταστρώματος.

Κατα τό τρομερόν τούτο ταξείδιον έν μέσω του μαινομένου άνέμου, της τρικυμίας, των

άστρατών και βροντών εγραψεν ο Ριχάρδος Βάγνερ έν τη διάνοιά του τον Ιπταμένον Ολλανδοϋ.

Η επικροτούσα ιδέα έν τώ μελοδράματι τούτω του Βάγνερ είνε, ως και έν τη Οδυσσειά, ή συζυγική πίστις.

Μετα θαυμασίαν μουσικήν εισαγωγήν άκούει τις τους ναύτας του πλοϊου του Dalaud μετά χαρής ψάλλοντας και χαιρετώντας την ταχείαν επιστροφήν των εις την πατρίδα, τέλος δε αποκοιμωμένους.

Η θάλασσα έν τώ μεταξύ ταράσσεται. βαθύ σκοτός τά πάντα καλύπτει. έν μέσω δε φοβερών άστρατών και βροντών εμφανίζεται τό με αιματοέρυθρα ίστία και μελανά πανιά πλοϊον του ιπταμένου Ολλανδοϋ και όρπιει μετά φοβερού πατάγου την άγκυραν. Ο Ολλανδοϋ εξέρχεται αύτου και ψάλλει κλαίον την τύχην αύτου και την καταδίκην του να περιπλανάται πάντοτε χωρίς να δύναται να φθάσθ εις την πατρίδα του, επειδή άλλοτε ειχεν όρκισθ ότι παρ’ όλους τους άνέμους και τά κύματα θά εφθανεν εις την ξηράν. Επικαλείται τέλος τον θάνατον, αλλά και αυτός δέν δύναται να ελθθ ή μόνη έλπις του είνε ή εβρεδισ πιστής συζύγου, ήτις μόνη δύναται να τον λυτρώσθ της αιωνίας καταδίκης. Έν τώ μεταξύ επιστρέφει ο Dalaud και συναντάται μετά του Ολλανδοϋ, συνδιαλέγονται δε επ’ όλιγον επί των ταξείδιων των και ο Ολλανδοϋ επιδεικνύει αυτθ τά έν τώ πλοϊω τον άμύθητα πλοϋτην εκ πολυτίμων λίθων, παρακαλεί δε τέλος αυτον να τώ παράσθ φιλοξενίαν έν τη οικία του ο Dalaud θαμνωθείς εκ του πλοϋτου του ξένου ύπόσχεται να δώσθ εις αυτον ως σύζυγον, την καλήν και αγαπημένην του κόρην, την Σένταν.

Τό δεύτερον μέρος του έργου αρχεται δι’ ώραιου νορβηγικού άσματος, ο ψάλλουσι νορβη-

γίδες κόραι κλώθουσαι συγχρόνως εν τῇ οικίᾳ τοῦ Daland ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν κάθηται ἢ τοῦ Daland θυγάτηρ Σέντα καὶ ὡς ἐν ἐκστάσει διατελοῦσα προσβλέπει τὴν ἐπὶ τοῦ ἐναντιοῦ τοίχου ἀνηρτημένην εἰκόνα τοῦ ἱπταμένου Ὀλλανδοῦ.

«Εἰ τελειώσατε τὸ ἄσμα σας. . . ναι, τώρα θὰ ψάλλω ἐγὼ, ἀκούσατε». Ἐνταῦθα εἶνε τὸ θαυμασιώτερον μέρος τοῦ ἔργου ὑπὸ μουσικὴν ἐποψιν ἢ ὑπὸ τῆς Σέντας ψαλλομένη Ballade, ἐν ᾗ ἱστορεῖ τὸν περὶ τοῦ ἱπταμένου Ὀλλανδοῦ θρύλλον, δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἐκ τῶν τελειότερων μουσικῶν ἀριστουργημάτων· τὸ πάθος, ἡ λεπτότης καὶ εὐαισθησία παρθενικῆς νεανικῆς καρδίας καὶ ἡ πρὸς τὸν ἀδίκως πάσχοντα συμπάθεια ἐκτελοῦνται ἐν αὐτῷ θαυμασίως.

«Ὡ! εἶθε ταχέως νὰ εὕρης, ὡχρὲ θαλασσοπόρε, τὴν σύζυγον, ἥτις αἰωνίως πιστὴ θὰ σοῦ εἶνε»: διὰ τῶν λέξεων τούτων περατοῦται ἡ θαυμασία αὕτη Ballade.

Ἐν τῇ τρίτῃ σκηνῇ τοῦ δευτέρου μέρους, ἐπιστρέφει ὁ D laud μετὰ τοῦ Ὀλλανδοῦ εἰς τὴν πατρίδα του. Εἰσέρχεται αἰθνης ἐν τῇ οικίᾳ, μένει δ' ἡ Σέντα ὡς ἐν ἀπολιθώσει ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ξένου «Πατέρα μου, πατέρα, ποῖος εἶν' ὁ ξένος;» ἐρωτᾷ μετ' ἀγωνίας. Ὁ Daland ἀποχωρεῖ, μένει δὲ μόνος ὁ Ὀλλανδός μετὰ τῆς Σέντας καὶ διηγείται αὐτῷ τὴν καταδίκην του· ἡ Σέντα ὑπόσχεται αὐτῷ ὅτι αὐτὴ θὰ τὸν λυτρώσῃ, διότι θὰ εἶνε ἡ σύζυγός του, ἡ αἰωνίως πιστὴ.

Ἐν τῇ ἑξῆς σκηνῇ τοῦ δευτέρου μέρους, ἐπιστρέφει ὁ D laud μετὰ τοῦ Ὀλλανδοῦ εἰς τὴν πατρίδα του. Εἰσέρχεται αἰθνης ἐν τῇ οικίᾳ, μένει δ' ἡ Σέντα ὡς ἐν ἀπολιθώσει ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ξένου «Πατέρα μου, πατέρα, ποῖος εἶν' ὁ ξένος;» ἐρωτᾷ μετ' ἀγωνίας. Ὁ Daland ἀποχωρεῖ, μένει δὲ μόνος ὁ Ὀλλανδός μετὰ τῆς Σέντας καὶ διηγείται αὐτῷ τὴν καταδίκην του· ἡ Σέντα ὑπόσχεται αὐτῷ ὅτι αὐτὴ θὰ τὸν λυτρώσῃ, διότι θὰ εἶνε ἡ σύζυγός του, ἡ αἰωνίως πιστὴ.

Ἐν τῇ ἑξῆς σκηνῇ τοῦ δευτέρου μέρους, ἐπιστρέφει ὁ D laud μετὰ τοῦ Ὀλλανδοῦ εἰς τὴν πατρίδα του. Εἰσέρχεται αἰθνης ἐν τῇ οικίᾳ, μένει δ' ἡ Σέντα ὡς ἐν ἀπολιθώσει ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ξένου «Πατέρα μου, πατέρα, ποῖος εἶν' ὁ ξένος;» ἐρωτᾷ μετ' ἀγωνίας. Ὁ Daland ἀποχωρεῖ, μένει δὲ μόνος ὁ Ὀλλανδός μετὰ τῆς Σέντας καὶ διηγείται αὐτῷ τὴν καταδίκην του· ἡ Σέντα ὑπόσχεται αὐτῷ ὅτι αὐτὴ θὰ τὸν λυτρώσῃ, διότι θὰ εἶνε ἡ σύζυγός του, ἡ αἰωνίως πιστὴ.

Ἐν τῇ ἑξῆς σκηνῇ τοῦ δευτέρου μέρους, ἐπιστρέφει ὁ D laud μετὰ τοῦ Ὀλλανδοῦ εἰς τὴν πατρίδα του. Εἰσέρχεται αἰθνης ἐν τῇ οικίᾳ, μένει δ' ἡ Σέντα ὡς ἐν ἀπολιθώσει ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ξένου «Πατέρα μου, πατέρα, ποῖος εἶν' ὁ ξένος;» ἐρωτᾷ μετ' ἀγωνίας. Ὁ Daland ἀποχωρεῖ, μένει δὲ μόνος ὁ Ὀλλανδός μετὰ τῆς Σέντας καὶ διηγείται αὐτῷ τὴν καταδίκην του· ἡ Σέντα ὑπόσχεται αὐτῷ ὅτι αὐτὴ θὰ τὸν λυτρώσῃ, διότι θὰ εἶνε ἡ σύζυγός του, ἡ αἰωνίως πιστὴ.

Ἐν τῇ ἑξῆς σκηνῇ τοῦ δευτέρου μέρους, ἐπιστρέφει ὁ D laud μετὰ τοῦ Ὀλλανδοῦ εἰς τὴν πατρίδα του. Εἰσέρχεται αἰθνης ἐν τῇ οικίᾳ, μένει δ' ἡ Σέντα ὡς ἐν ἀπολιθώσει ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ξένου «Πατέρα μου, πατέρα, ποῖος εἶν' ὁ ξένος;» ἐρωτᾷ μετ' ἀγωνίας. Ὁ Daland ἀποχωρεῖ, μένει δὲ μόνος ὁ Ὀλλανδός μετὰ τῆς Σέντας καὶ διηγείται αὐτῷ τὴν καταδίκην του· ἡ Σέντα ὑπόσχεται αὐτῷ ὅτι αὐτὴ θὰ τὸν λυτρώσῃ, διότι θὰ εἶνε ἡ σύζυγός του, ἡ αἰωνίως πιστὴ.

Ἐν τῇ ἑξῆς σκηνῇ τοῦ δευτέρου μέρους, ἐπιστρέφει ὁ D laud μετὰ τοῦ Ὀλλανδοῦ εἰς τὴν πατρίδα του. Εἰσέρχεται αἰθνης ἐν τῇ οικίᾳ, μένει δ' ἡ Σέντα ὡς ἐν ἀπολιθώσει ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ξένου «Πατέρα μου, πατέρα, ποῖος εἶν' ὁ ξένος;» ἐρωτᾷ μετ' ἀγωνίας. Ὁ Daland ἀποχωρεῖ, μένει δὲ μόνος ὁ Ὀλλανδός μετὰ τῆς Σέντας καὶ διηγείται αὐτῷ τὴν καταδίκην του· ἡ Σέντα ὑπόσχεται αὐτῷ ὅτι αὐτὴ θὰ τὸν λυτρώσῃ, διότι θὰ εἶνε ἡ σύζυγός του, ἡ αἰωνίως πιστὴ.

Ἐν τῇ ἑξῆς σκηνῇ τοῦ δευτέρου μέρους, ἐπιστρέφει ὁ D laud μετὰ τοῦ Ὀλλανδοῦ εἰς τὴν πατρίδα του. Εἰσέρχεται αἰθνης ἐν τῇ οικίᾳ, μένει δ' ἡ Σέντα ὡς ἐν ἀπολιθώσει ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ξένου «Πατέρα μου, πατέρα, ποῖος εἶν' ὁ ξένος;» ἐρωτᾷ μετ' ἀγωνίας. Ὁ Daland ἀποχωρεῖ, μένει δὲ μόνος ὁ Ὀλλανδός μετὰ τῆς Σέντας καὶ διηγείται αὐτῷ τὴν καταδίκην του· ἡ Σέντα ὑπόσχεται αὐτῷ ὅτι αὐτὴ θὰ τὸν λυτρώσῃ, διότι θὰ εἶνε ἡ σύζυγός του, ἡ αἰωνίως πιστὴ.

Ἐν τῇ ἑξῆς σκηνῇ τοῦ δευτέρου μέρους, ἐπιστρέφει ὁ D laud μετὰ τοῦ Ὀλλανδοῦ εἰς τὴν πατρίδα του. Εἰσέρχεται αἰθνης ἐν τῇ οικίᾳ, μένει δ' ἡ Σέντα ὡς ἐν ἀπολιθώσει ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ξένου «Πατέρα μου, πατέρα, ποῖος εἶν' ὁ ξένος;» ἐρωτᾷ μετ' ἀγωνίας. Ὁ Daland ἀποχωρεῖ, μένει δὲ μόνος ὁ Ὀλλανδός μετὰ τῆς Σέντας καὶ διηγείται αὐτῷ τὴν καταδίκην του· ἡ Σέντα ὑπόσχεται αὐτῷ ὅτι αὐτὴ θὰ τὸν λυτρώσῃ, διότι θὰ εἶνε ἡ σύζυγός του, ἡ αἰωνίως πιστὴ.

Ἐν τῇ ἑξῆς σκηνῇ τοῦ δευτέρου μέρους, ἐπιστρέφει ὁ D laud μετὰ τοῦ Ὀλλανδοῦ εἰς τὴν πατρίδα του. Εἰσέρχεται αἰθνης ἐν τῇ οικίᾳ, μένει δ' ἡ Σέντα ὡς ἐν ἀπολιθώσει ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ξένου «Πατέρα μου, πατέρα, ποῖος εἶν' ὁ ξένος;» ἐρωτᾷ μετ' ἀγωνίας. Ὁ Daland ἀποχωρεῖ, μένει δὲ μόνος ὁ Ὀλλανδός μετὰ τῆς Σέντας καὶ διηγείται αὐτῷ τὴν καταδίκην του· ἡ Σέντα ὑπόσχεται αὐτῷ ὅτι αὐτὴ θὰ τὸν λυτρώσῃ, διότι θὰ εἶνε ἡ σύζυγός του, ἡ αἰωνίως πιστὴ.

Ἐν τῇ ἑξῆς σκηνῇ τοῦ δευτέρου μέρους, ἐπιστρέφει ὁ D laud μετὰ τοῦ Ὀλλανδοῦ εἰς τὴν πατρίδα του. Εἰσέρχεται αἰθνης ἐν τῇ οικίᾳ, μένει δ' ἡ Σέντα ὡς ἐν ἀπολιθώσει ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ξένου «Πατέρα μου, πατέρα, ποῖος εἶν' ὁ ξένος;» ἐρωτᾷ μετ' ἀγωνίας. Ὁ Daland ἀποχωρεῖ, μένει δὲ μόνος ὁ Ὀλλανδός μετὰ τῆς Σέντας καὶ διηγείται αὐτῷ τὴν καταδίκην του· ἡ Σέντα ὑπόσχεται αὐτῷ ὅτι αὐτὴ θὰ τὸν λυτρώσῃ, διότι θὰ εἶνε ἡ σύζυγός του, ἡ αἰωνίως πιστὴ.

Ἐν τῇ ἑξῆς σκηνῇ τοῦ δευτέρου μέρους, ἐπιστρέφει ὁ D laud μετὰ τοῦ Ὀλλανδοῦ εἰς τὴν πατρίδα του. Εἰσέρχεται αἰθνης ἐν τῇ οικίᾳ, μένει δ' ἡ Σέντα ὡς ἐν ἀπολιθώσει ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ξένου «Πατέρα μου, πατέρα, ποῖος εἶν' ὁ ξένος;» ἐρωτᾷ μετ' ἀγωνίας. Ὁ Daland ἀποχωρεῖ, μένει δὲ μόνος ὁ Ὀλλανδός μετὰ τῆς Σέντας καὶ διηγείται αὐτῷ τὴν καταδίκην του· ἡ Σέντα ὑπόσχεται αὐτῷ ὅτι αὐτὴ θὰ τὸν λυτρώσῃ, διότι θὰ εἶνε ἡ σύζυγός του, ἡ αἰωνίως πιστὴ.

Ἐν τῇ ἑξῆς σκηνῇ τοῦ δευτέρου μέρους, ἐπιστρέφει ὁ D laud μετὰ τοῦ Ὀλλανδοῦ εἰς τὴν πατρίδα του. Εἰσέρχεται αἰθνης ἐν τῇ οικίᾳ, μένει δ' ἡ Σέντα ὡς ἐν ἀπολιθώσει ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ξένου «Πατέρα μου, πατέρα, ποῖος εἶν' ὁ ξένος;» ἐρωτᾷ μετ' ἀγωνίας. Ὁ Daland ἀποχωρεῖ, μένει δὲ μόνος ὁ Ὀλλανδός μετὰ τῆς Σέντας καὶ διηγείται αὐτῷ τὴν καταδίκην του· ἡ Σέντα ὑπόσχεται αὐτῷ ὅτι αὐτὴ θὰ τὸν λυτρώσῃ, διότι θὰ εἶνε ἡ σύζυγός του, ἡ αἰωνίως πιστὴ.

Ἐν τῇ ἑξῆς σκηνῇ τοῦ δευτέρου μέρους, ἐπιστρέφει ὁ D laud μετὰ τοῦ Ὀλλανδοῦ εἰς τὴν πατρίδα του. Εἰσέρχεται αἰθνης ἐν τῇ οικίᾳ, μένει δ' ἡ Σέντα ὡς ἐν ἀπολιθώσει ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ξένου «Πατέρα μου, πατέρα, ποῖος εἶν' ὁ ξένος;» ἐρωτᾷ μετ' ἀγωνίας. Ὁ Daland ἀποχωρεῖ, μένει δὲ μόνος ὁ Ὀλλανδός μετὰ τῆς Σέντας καὶ διηγείται αὐτῷ τὴν καταδίκην του· ἡ Σέντα ὑπόσχεται αὐτῷ ὅτι αὐτὴ θὰ τὸν λυτρώσῃ, διότι θὰ εἶνε ἡ σύζυγός του, ἡ αἰωνίως πιστὴ.

Ἐν τῇ ἑξῆς σκηνῇ τοῦ δευτέρου μέρους, ἐπιστρέφει ὁ D laud μετὰ τοῦ Ὀλλανδοῦ εἰς τὴν πατρίδα του. Εἰσέρχεται αἰθνης ἐν τῇ οικίᾳ, μένει δ' ἡ Σέντα ὡς ἐν ἀπολιθώσει ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ξένου «Πατέρα μου, πατέρα, ποῖος εἶν' ὁ ξένος;» ἐρωτᾷ μετ' ἀγωνίας. Ὁ Daland ἀποχωρεῖ, μένει δὲ μόνος ὁ Ὀλλανδός μετὰ τῆς Σέντας καὶ διηγείται αὐτῷ τὴν καταδίκην του· ἡ Σέντα ὑπόσχεται αὐτῷ ὅτι αὐτὴ θὰ τὸν λυτρώσῃ, διότι θὰ εἶνε ἡ σύζυγός του, ἡ αἰωνίως πιστὴ.

δίλως ἐγείρεται καὶ εἶτα πάλιν ἠσυχάζει. Ἐν τῇ ῥοδιζούσῃ τότε ἀνταγείᾳ τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου ἐπιφαίνονται ἐπὶ τῶν ἑρειπίων τοῦ πλοίου ἐνηγκαλισμένοι αἱ μορφαὶ τοῦ Ὀλλανδοῦ καὶ τῆς Σέντας καὶ αἶρονται εἰς τὰ ὕψη.

Τὸ τε κείμενον καὶ τὴν μουσικὴν τοῦ ἱπταμένου Ὀλλανδοῦ γράφας ὁ Βάγνερ, πλήρης δ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ βέβαιος ἐκ τῶν προτέρων περὶ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἔργου του, ἀπετάθη, τῇ συστάσει τοῦ διασώμου τότε διευθύντου Giacomo Meyerbeer, πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ ἐν Παρισίοις θεάτρου τῆς Ἀναγεννήσεως Anatol Zoieg ἐν ᾧ δὲ χάρις εἰς τὰς συστάσεις τοῦ Meyerbeer τὸ ἔργον εἶχε γίνῃ ἀποδεκτόν. ἡ χρεωκοπία τοῦ θεάτρου, τούτου ἠνάγκασε τὸν Βάγνερ νὰποδάλῃ τὴν ἐλπίδα τοῦ νὰ ἴδῃ τὸ ἔργον αὐτοῦ διδασκόμενον ἐν Παρισίοις. — Οὕτω κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1842 μετὰ τετράμηνον διαμονὴν ἐν τῇ ξένῃ ἐπανήλθεν εἰς τὴν προτρίδα. Πρώτην φορὰν εἶδον τότε τὸν Ρῆνον: με δακρύνοντας ὀφθαλμοὺς ὠρκίσθην ἐγὼ ὁ ἀτυχὴς καλλιτέχνης, αἰωνίαν πιστὴν πρὸς τὴν γερμανικὴν πατρίδα. Ἐν ᾧ δὲ τότε ἀνγγέλλῃ αὐτῷ τῇ 21 Ἰουνίου 1841 ἐκ Δρέσδης, ὅτι εἶχε γίνῃ δεκτὸν πρὸς παράστασιν, τὸ μελλόδραμα αὐτοῦ ὁ Rienji διὰ τὸν ἱπταμένον Ὀλλανδὸν ἐν μὲν τῇ Λειψία, ἐνθα νῦν μετὰ τόσης ἐπιτυχίας διδάσκειται. ἠρνήθησαν νὰ δεχθῶσιν αὐτόν, ὁ δὲ κύριος von Keister ἐκ Μονάχου ἀπῆντισεν εἰς τὸν Βάγνερ «ὅτι τὸ ἔργον δὲν ἦτο κατάλληλον διὰ τὴν Γερμανίαν». Ἡ καταπληκτικὴ ὁμῶς ἐπιτυχία ἦν ἔσχεν ὁ «Rienji» παρασταθεὶς τὸ πρῶτον ἐν Δρέσδῃ τῇ 20ῃ Ὀκτωβρίου 1842 ἐπέφερε τὴν παραδοχὴν καὶ τοῦ «ἱπταμένου Ὀλλανδοῦ» ὅστις δοθεὶς τὸ πρῶτον τῇ 2 Ἰανουαρίου 1843 ἔσχεν ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτοῦ παραστάσεως πρωτοφανῆ ἐπιτυχίαν.

HILDEGARD KLUNGER

(Κατὰ μετάφρασιν Δ. Τ.)

Σημειώσεις ἑνὸς ἡμῆρος.

ΤΟ ΑΡΧ. ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ
Ὁ Ἀρχ. συνέδριον ὠφέλησε πολὺ τὴν Ἑλλάδα: ὑπὸ ἐθνικὴν ἐποψιν. Ἀπὸ ἐπιστημονικῆς ἀπόψεως κρινόμενον, ἀνεδείχθη ἀξίον τῆς ἀποστολῆς του· ἐν αὐτῷ ἐγένοντο πλείστα εἰδικαὶ ἀνακοινώσεις — ἀν καὶ τινες ἀφέρων γνωστὰ ἦδῃ ἢ καὶ προανακοινωθέντα — ἐψηφίσαν δ' ἅμα καὶ γενικώ-

τέρου ἐνδιαφέροντος ζητήματα. οἷον τὸ τῆς ἀναστυλώσεως τοῦ Παρθενῶνος, ἀν ὁ ὄρος «Βυζαντινὴ τέχνη» εἶνε ἐπαρκὴς ἢ ὁ τῆς «Χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας», περὶ τοῦ ἀν πρέπει ν' ἀφίωνται τ' ἀρχαῖα μάρμαρα ἐκεῖ ὅπου εὕρηθησαν ἢ νὰ μεταφέρωνται εἰς τὰ μουσεῖα, περὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ μαθήματος τῆς ἀρχαιολογίας εἰς τὰ Γυμνάσια, περὶ τοῦ ἀν οἱ ἐνεργοῦντες ἀνασκαφῆς πρέπει νὰ ἔχουν κατ' ἀρέσκειαν τὸ δικαίωμα τῆς προτεραιότητος τῆς ἀνακοινώσεως τῶν παρατηρήσεών των ἢ πρέπει νὰ τεθῇ χρονικὸν ὄριον, πέραν τοῦ ὁποῖου νὰ δύνανται καὶ ἄλλοι ἀρχαιολόγοι νὰ μελετῶσι τὰ ὑπ' ἄλλων ἀνα-

καλυπτόμενα κειμήλια κ. λ. π. Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον παρατηρεῖ τις εἶνε ὅτι αἱ συζητήσεις ὅλαι αὐταὶ ὑπῆρξαν θεωρητικαί, ἀκαδημαϊκαί, χωρὶς τὸ συνέδριον νὰ προβῇ πρακτικῶς εἰς ὀριστικὰ ἀποφάσεις καὶ ἀσφαλεῖς γνωμοδοτήσεις καὶ συμπεράσματα. Εὐχαὶ ἄπλαϊ διευτώθησαν, ἐπιτροπαὶ κατηρτίσθησαν, ἀλλὰ θετικὸν κύρος οὐδὲν ζήτημα περιενεδύθη. Τούτο εἶνε μειονέκτημα τοῦ συνεδρίου, τὸ ὁποῖον ἄλλοι μὲν θ' ἀποδώσουν εἰς ἑλλειψιν χρόνου καὶ ἄλλοι εἰς τὸ ἀπαράσκευον τῶν μελῶν ἐπὶ τῶν αἰθνης ἀνακυψάντων τούτων ζητημάτων. Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι τὸ Β' συνέδριον θὰ ἐπιλύσῃ ὠρισμένως τὰ ζητήματα ταῦτα καὶ ἄλλα, ἵνα ὑπάρξῃ κάτι τι θετικὸν καὶ οὕτω ἐπιβάλλονται ἐφεξῆς ἐν τῇ καθόλου ἀρχαιολογικῇ δράσει αἱ κυμαινόμεναι σήμερον γνώμαι.

Η «ΑΝΤΙΓΟΝΗ»

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Ἀρχ. συνεδρίου ἢ «Ἐταιρεία πρὸς διδασκαλίαν τῶν ἀρχαίων δραμάτων» παρουσιάσθη πρὸ τῶν ξένων καὶ ἐν ζῶν προγονικὸν μνημεῖον, τὴν «Ἀντιγόνην». Με ὅλας τὰς δυσχερείας με τὰς ὁποίας μοιραίως παρακολουθεῖται μία διδασκαλία ἀρχαίου δράματος καὶ με ἅλων τὸ ἀκατάλληλον τῆς ἀκουστικῆς τοῦ Σταδίου, καὶ τὰς διαμαρτυρίας τοῦ Ρεῖνάχ καὶ τὰς ἐλλείψεις τῆς σκηνοθεσίας καὶ τὸ ἀκαταίτητον τῶν ἀμφιθέσεων, ἡ παράστασις ἀν δὲν εἶχε θριαμβόν, δὲν ἔσχεν ὁμῶς καὶ ἀποτυχίαν. Ἡ κ. Θ. Παπᾶ ὡς «Ἀντιγόνη» ὑπῆρξε μᾶλλον ἢ ἐξιδανικεῦσθαι τῆς ἀρρενωπῆς κόρης, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν ἀληθῆ χειραφέτησιν τῆς γυναικὸς εἰς τὸν ἀρχαῖον κόσμον. Τὸν δυσχερῆ τοῦ Κρέοντος χαρακτήρα διηρημνεύσεν ὁ διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας, ἀρχαιολόγος καὶ καθηγητῆς ἐν τῇ εἰρημένῃ ἑταιρείᾳ κ. Ν. Κυριακίδης μετὰ πολλῆς δυνάμεως, εἰς τὴν ὅλην δ' ἐπιτυχίαν συνεβάλλετο καὶ ὁ τὸν Τερεσίαν ὑποδυθείς κ. Μαυρομιχάλης. Οἱ ἰδόντες ἐν τῷ Σταδίῳ τὴν «Ἰφιγένειαν» ἐκφραγχιζομένην ὑπὸ τοῦ Σιάβαιν ἀνωμολόγησαν ὅτι ἡ διαφορά τῆς ἐντυπώσεως δὲν ἦτο αἰσθητῆ. Ἐπαινος ὀφείλεται καὶ εἰς τὸν διδάξαντα κ. Σιγάλλαν, ὅστις καίτοι αὐτομαθῆς, ἤρθη ὑπεράνω τῆς συνήθους ἀπαγγελίας, προσπαθῆσας νὰ ἐμψύχωσῃ εἰς τὰ χεῖλη τῶν ὑποκριτῶν τὸ ἀρχαῖον ἀριστοῦργημα.

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ «ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ»

Εἰς τὴν ἐφετεινὴν ἐκθεσιν τοῦ «Παρνασοῦ» μάτην θ' ἀναζητήσῃ ὁ θεατῆς ἀρκετὰ γνώριμα ὀνόματα. Ἄλλοι διότι ἦσαν ἀπαράσκευοι, ἄλλοι διότι ἐπεφυλάχθησαν διὰ τὴν Ὀλυμπιακὴν καλὰ ἐκθεσιν τοῦ προσεχοῦς ἔτους, ὡς ὁ Γερμανιώτης, ἄλλοι διότι συνέπεσε νὰ ταξιδεύουν, ὡς ὁ Μαθιόπουλος, ὁ Δημητρίου, ἄλλοι διότι ἐκνήρυσθησαν ὑπὲρ τῶν ἰδιωτικῶν ἐκθέσεων, ἀπέσχον. Καὶ ἡ ἐκθεσίς δὲν παρουσιάσθη τὸ σωματικὸν καὶ ἠνωμένον, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν δύναμιν καὶ ὅπερ παρατηρεῖται εἰς ἅλας σχεδὸν τὰς Ἑυρωπαϊκὰς Ἐκθέσεις. Διὰ τοῦτο ἡ ἐφετεινὴ ἐκθεσίς τοῦ «Παρνασοῦ» καὶ κατὰ πόσον καὶ

κατὰ ποιὸν κατωτέρα τῶν προηγουμένων, δὲν παρουσιάζει τὸ ἐνδιαφέρον ὅπερ εἶχεν ἄλλοτε. Ἄλλα καὶ οἱ λαβόντες μέρος, μετέσχον μετὰ τινος, δύναται τις ἐν εἰπῇ, ὀρθομίας. Κυριαρχεῖ τῆς ἐκθέσεως ἡ οἰκία τοῦ Γύζου. Ἀρκεῖ νὰ εἶνε τις ὑπέροχος ἵνα εἰς πληθύν τελειωμένων ἔργων δεσπῶσῃ καὶ με ἐν προχείρῳ σκαριφήμα. Ἡ «Ἰουδιθ» καὶ ὁ Ὀλοφέρνης, δεικνύουν οἷον πίνακα θὰ μᾶς ἐδίδεν ὁ διδάσκαλος, ἐάν ἀπὸ τὸ σκίτσον αὐτὸ ἐπιλοτέχνει τὸν πίνακα τοῦ ὠνευρέθη.

Ὁ κ. Ἰακωβίδης ἐλκεῖ με ἰδιαίτην ὄλως προσοχὴν τὰ βλέμματα. Ἡ προσωπογραφία τῆς κ. Στεφ. Ράλλης ἐν συμπλέγματι μετὰ τῆς μικρᾶς θυγατρὸς τῆς εἶνε ἡ μόνη ἀξία λόγου προσωπογραφία τῆς Ἐκθέσεως. Ἰδίως θαυμαστός εἶνε ὁ διαπρεπὴς καλλιτέχνης εἰς τὴν ἀπεικόνισιν τῆς παιδείας. Ὁ τόνος τοῦ χρωματισμοῦ ἀπλοῦς καὶ φυσικώτατος, τὸ δὲ σχέδιον ἄψογον. Πλησίον ἀνηρτήθη καὶ μία σπουδὴ τοῦ ἐν ὑπαίθρῳ, Γερμανίδος ἢ μᾶλλον Ὀλλανδῆς χωρικῆς, γενομένη ἐν Γερμανίᾳ πρὸ ἐτῶν. Ἐδῶ ἀλλόσσει ἡ τεχνουργία τοῦ καλλιτέχνου. Μία θαμνὴ ἐκ τῆς πλημμύρας τοῦ φωτός ἐντύπωσις προέχει. Πρὸς πληρωσὴν ἴσως τῶν κενῶν, ἐξέθεσε καὶ τὸ γνωστὸν ἰχνογράφημά του τοῦ διπλώματος τῶν Πανελληνίων ἀγῶνων, τὸ ὁποῖον πολὺ ἐνθυμίζει τὸν Γύζον. Ὁ κ. Γιαλλινᾶς με δέκα ὕδατογραφεῖας, ὡραίας ὅπως πάντοτε, ἀλλὰ καὶ ὁμοίας ὅπως πάντοτε, μᾶς μεταφέρει με τὸν ἀπαλὸν καὶ ποιητικὸν χρωστῆρα του ἀπὸ τὴν Ρώμην εἰς τὴν Βενετίαν καὶ ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἄλλ' ἐκεῖ τοῦ ἐνδιατρίβει περισσότερον εἶνε ἡ ἀγαπημένη του Κέρκυρα. Ἐκ τῶν πινάκων του ὁ ἔχων μεῖζονα καλλιτεχνικὴν ἀξίαν εἶνε τὸ «ερμιοκλῆσι τῆς Πενίτζας».

Ὁ κ. Παρθένος κολυμβᾷ εἰς κυανοῦν. Εἶναι συγκεντρωμένοι τρεῖς μεγάλοι πίνακες καὶ 9 μικροί· ἀλλ' ὅπου καὶ ἀν ἦσαν ἀνηρτημένοι θὰ ἐφύναζαν τὸ ὄνομα τοῦ καλλιτέχνου του. Ὁ κ. Παρθένος καὶ εἰς τὰ ἔργα ταῦτα φαίνεται θρησῶν τὴν παρθενικὴν ἀποψὴν τῶν πραγμάτων. Γίγιστε τὸ ἐξεζητημένον ἀπ' ἐναντίας πολλῶν ἢ ἀρχέγονος οὕτως εἰπεῖν καὶ ἡ δι' ἀμειλικτοῦ χρωματισμοῦ ἀναπαράστασις. Εἶναι ὁ πρῶτος ζωγράφος ὅστις μᾶς χαρίζει Μακεδονικὰς πινάκας. Ἡ «μονὴ τοῦ Πόρου» εἶνε τὸ καλλίτερον ἔργον του ἐκ τῶν ἐκτεθειμένων, καίτοι εἰς τοὺς σετσεονιστὸ θ' ἀρέσῃ ἴσως περισσότερον ἢ «Ἑλλ. θάλασσα». Ἡ «πεδιάς τῶν Φιλίππων» ἔχει ὁκτώρων ἑκταδιν, ἐξωγραφῆθη δὲ ἀπὸ ὕψους χιλίων μέτρων. Ἐννοεῖ τις πόσον δύσκολον ἔργον ὑπὸ ἐποψιν προοπτικῆς ἐξετέλεσεν ὁ καλλιτέχνης.

Ὁ κ. Φωκῆς γίνεται ὁλοῦν ἐγκρατέστερος, τεχνικώτερος. Φαίνεται ἀπορνήσας τὴν ἀτίθασον τεχνουργίαν καὶ ἦδη μετὰ τὰς «Ἀθάνατα» καὶ τοὺς «Ἀσφῶδελοὺς» ἀποδείκνυει ἐν βαρῷ αἰσθημα ἀντιλήψεως καὶ σταθερότητα εἰς τὸν χρωστῆρα. Διὰ τοῦτο ὑπερέχει ὁλοῦν τῶν ἐν τῇ Ἐκθέσει τοπιογράφων, ὧν οἱ πλείστοι ἀποπει-

ρδώνται ν' απεικονίσωσι τὴν θαυμασίαν Ἑλλ. φύσιν. Ἡ τοπογραφία ἀπὸ ὀλίγων ἐτῶν ἔσχε ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν καλλιτεχνικῶν κύκλων πολλοὺς ἐνθέρμους θιασώτας καὶ ἐν τῇ ἐκθέσει δὲ ὑπὸ ἐποψίαν πλῆθος κυριαρχεῖ τὸ τοπίον. Καὶ ὁ κ. Χατζόπουλος καὶ ὁ κ. Ἐπ. Θωμόπουλος, ὅστις γίνεται βαθύτερος τὴν ἀνίληψιν, ἀλλὰ νεωτεριστικώτερος καὶ τολμηρότερος εἰς τὸ χρῶμα, καὶ ὁ κ. Ἀλεκτορίδης, τοῦ ὁποίου δὲν εἶνε εὐκόλον νὰ παρίδῃ τις τὴν διαρκῆ πρόοδον, καὶ ἡ δεσποινὶς Λασκαρίδου, ἡ ὁποία δὲν ἐκθέτει μὲν καλλίτερος ἢ ἄλλοτε πίνακας, ἀλλὰ καὶ δὲν ὑπολείπεται τῶν συναγωνιστῶν τῆς, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ἐξέχει τὸ «Στρυφύλι» καὶ ἡ «ἄποψις τῆς Τήνου», ὅλοι ζητοῦν νὰ μᾶς δείξουν τὴν Ἑλλ. φύσιν ὅσον τὸ δυνατόν ἀληθέστερον, ὅλοι γίνονται φυσιολόγισται.

Ὁ κ. Μποκατσιάμπης ἐκθέτει τὴν ἀρίστην τῶν ἐν τῇ Ἐκθέσει ὑδατογραφῶν περὶ ἧς ἐγγράψαμεν ἤδη ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ.

Ὁ κ. Τσίριγώτης ἔχει ἀναφαίρετον τὸ πρόνομιον τῆς ἀπεικονίσεως τοῦ ἐγχωρίου Αἰγυπτιακοῦ τύπου. Ἐκ τῶν τριῶν ὑδατογραφῶν του, ἐξέχει ὁ θαυμασίος Χατζῆς του.

Ὁ κ. Ἀριστεὺς ἤρξατο ν' ἀσχολῆται ἤδη καὶ εἰς στρατιωτικὸν πίνακα. Αἱ πρῶται του στρατιωτικαὶ σπουδαὶ ἰδίως ἡ «Ἐπίθεσις» καὶ τὸ «Συδίτιον» δεικνύουσιν ὅτι ὁ κ. Ροῖλὸς ταχέως θὰ εὖρη τὸν ἀντικαταστάτην του. Ἐκθέτει τὸν «Ἐρημίτην» καὶ διὰ τὰ μὴ ἀνομονόησεν τὸν Ἀριστέα τοῦ Μονάχου μίαν φαντασμαγορίαν τοῦ «Μεφιστοφελῆ» καὶ τὴν «Φύσιν», ἣν ἐδημοσίευσεν ἡ «Πινακοθήκη».

Οἱ ἄλλοι ἐκθέται ἀποτελοῦν τὴν συνήθη ἐφεδρείαν τῶν ἐκθέσεων. Εἶδος παισίδων. Ἀλλὰ μερικὰ εἶνε τόσῳ ὀσχημα, ὥστε ἡ ἐπιτροπὴ δὲν θὰ ἔχη καμμίαν χάριν, ὅσα ἐλαφρυντικά καὶ ἂν ἀποπειραθῆν ἐπικαλεσθῆ. Τὸ ἐγγράψαμεν καὶ ἄλλοτε. Δεικνύετε μᾶς ὀλίγα ἔργα, ἀλλὰ καλὰ. Μὴ κутτάζετε πῶς νὰ καλύπτονται οἱ τοῖχοι, ἀλλὰ πῶς νὰ ἐξευγενίζεσθε τὸ αἶσθημα τοῦ καλοῦ.

Ἐφέτος ἐγένετο καὶ μία ἠρωικὴ ἐφοδος δεσποινίδων, μαθητριῶν πρῶτην φοράν ἐμφανισθέντων. Εἶνε αἱ δεσποινίδες Παπαδογιαννάκη μαθήτρια τοῦ κ. Παρθένου. Δρακονταειδῆ μαθήτρια τοῦ κ. Γερασιώτου, Σκορδέλη μαθήτρια τῆς κ. Λασκαρίδου καὶ ἡ δεσποινὶς Τσίλλερ μαθήτρια τοῦ κ. Ἰακωβίδου. Ἐπίσης ἐκθέτουν διὰ πρῶτην φοράν ὁ κ. Κουφὸς ἓνα ἄρκετὰ καλὸν θεωρητικὸν ὄν ἔφερον ἐκ Γερμανίας καὶ ὁ κ. Μηλιάδης. Ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν ἐξέχουν οἱ «Μήκωνες» τῆς δ. Σκορδέλης, καὶ ἐκ τῶν προσωπογραφῶν τῆς δ. Τσίλλερ ἢ τῆς μικρᾶς Δελνηγῶργη καὶ τῆς μικρᾶς Κοντογιαννάκη. Αἱ προσωπογραφίαι τῆς ἀδελφῆς τῆς καὶ ἡ τῆς κ. Γιαλοπούλου εἶνε ἀνεπιτυχεῖς. Ἀπὸ τὸν Μηλιάδην ἀνέμενε τις πολλὴ τεχνικώτερα ἔργα ἀπὸ ἐκεῖνα, τὰ ὁποία παρουσιάζει, ὅπως ἐπίσης καὶ τῆς δ. Ἀσπριώτου εἶνε ἀτεχνωτάτη ἢ τοῦ Πρωθυπουργοῦ προσωπογραφία.

Ἐκ τῶν ξένων, οὐδεὶς ἡ οικειοθελῶς ἐτί-

μισε τὴν ἐκθεσιν. Ὁ κ. Ἰακωβίδης μετεκόμισεν ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας του πινακοθήκης ἓνα ὄντως ἐξοχὸν πίνακα τοῦ Kuehl, παριστάοντα Ὀλλανδικὸν χωρίον, ἐκομίσθησαν δὲ δύο ὑδατογραφίαι τοῦ παλαιοῦ ζωγράφου Zichy, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μὲν ἐπίσκεψις ἱατροῦ φαίνεται ὡδὴν στάμπα, καὶ μόνον ὁ καπνιστὴς προδίδει ἓνα δυνατόν καλλιτέχνην. Φαίνεται ὅτι ἀνήκουν εἰς οἰκογένειαν παλαιάν, ἥτις τὰ πωλεῖ ἥδη. Τὴν τριάδα τῶν ξένων ζωγράφων συμπληροῖ ἡ ἀπὸ ἐξ μνηῶν παρεπιδημοῦσα ἐν Ἑλλάδι δεσποινὶς L. du Bois Reymond μὲ ἓνα πλούσιον ἀμυτὸν δέκα τεσσάρων ἐν ὄλῳ ὑδατογραφῶν, τῶν πλείστων Κερκυραϊκῶν. Εἶνε ἡ περισσώτερον εὐνοηθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀγοραστῶν, διότι ἐξ ἔργα τῆς ἠγοράσθησαν εὐθὺς τὴν πρῶτην ἡμέραν, ὑπὸ τῶν πριγκίπων καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κ. Ἰακωβίδου. Δὲν εἶνε ἐν τούτοις σπουδαῖα ἔργα, ἔχουν κάποιαν τέχνην, ἀλλὰ εἶνε δευτέρας γραμμῆς. Ἡ «Ἀκρόπολις μετὰ τὴν δύσιν», τὸ «Καλοκαῖρι» καὶ ὁ «Παρθενῶν» εἶνε σχετικῶς τὰ καλλίτερα.

Ἡ γλυπτικὴ ὀλίγα ἔργα ἀριθμεῖ, μόλις δέκα, ἀλλὰ καλὰ. Ὁ Σάχος κυριαρχεῖ μὲ δύο πολυδύνητα προστάγματα μνημείων: Τοῦ Ἡρώου τῆς Ἀγ. Λαύρας καὶ τοῦ Συγγροῦ. Ἀμφότερα εἶνε ἀξια πολλῆς ἐκτιμῆσεως. Ἐκθέτει ἐπίσης τρία σχέδια διὰ τὸ μνημεῖον τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, διὰ τὰ ὁποία ὁμοῦ ἀρμόζει κάποια ἐπιφύλαξις, τὴν κεφαλὴν παιδὸς ἣν ἐδημοσίευσεν ἡ «Πινακοθήκη» πρὸ τριετίας καὶ ἐν ἀνάγνωστον μίαν γραφίαν Μαρίας. Ἐκπληξιν προοδευτικὴν ἐμποιεῖ ἡ δεσποινὶς Ἰουλιὰ Σκουφου, ἀδελφὴ τῆς ζωγράφου. Ἡ «νύξ» νεωτεριστικὴ χαλκόχρους κεφαλὴ, εἶνε προτομὴ ἥτις τιμᾷ τὴν Ἑλλ. γλυπτικὴν. Μὲ πολλὰν δύναμιν πλασμένη, ἔχει ἅμα ποιητικωτάτην ἐκφράσιν. Ὁ κ. Βουλιγαρῆς ἐκθέτει ἐν καλὸν ἀνάγνωστον καὶ ὁ κ. Κουλουρῆς μίαν προτομὴν.

Πέρουσιν ἡ γελοιογραφία ἀντεπροσώπευθη μὲ τὰς ἀμυτῶν γελοιογραφίας τοῦ Ἀθανασιάδου. Ἐφέτος μόνον ὁ κ. Ἀεων. Γεωργιάδης (Sadi-Neel) ἐξέθεσεν ἐν τριπτυχῶν καλοῦ ἡρώου!

Ἐνεκα ἴσως τοῦ ὀλίγου ἀριθμοῦ τῶν καλῶν ἔργων, δὲν ἐτηρήθη καὶ ὁ ὅρος τῆς μὴ ἐκθέσεως ἔργων προεκτεθέντων. Τὰ ἀγαθὰ τῶν κ. Ρήγου, τοῦ κ. Πίνακα, τῶν κ. κ. Μποκατσιάμπη, τοῦ κ. Οἰκονόμου, τῆς δ. Ἀσπριώτου καὶ αὐτὸ τὸ σκαμνίημα τοῦ Γύζη τὰ εἶδομεν καὶ εἰς ἄλλας ἐκθέσεις.

Τὸ συμπέρασμα εἶνε ὅτι οἱ καλλιτέχνηται οἱ καλούμενοι νὰ μετέχουν καλλ. ἐκθέσεων πρέπει νὰ μὴ ἐμφανίζονται μὲ σπουδὰς ἢ μὲ ἔργα τὰ ὁποία εἶνε ἀμφιβόλου ἀξίας. Αἱ ἐκθέσεις οὔτε ἀουλα εἶνε, οὔτε σπουδαστήρια. Δίδουν τὸ μέτρον τοῦ πολιτισμοῦ μίαν χώρας καὶ οἱ καλλιτέχνηται πρέπει νὰ εἶνε φειδωλότεροι εἰς πῶσόν καὶ γενναιότεροι εἰς ποιόν, ἵνα οὕτω ἐμφανίζονται ἡ τέχνη ὅσον τὸ δυνατόν ἀριστιότερα ἀνταξίαν καὶ τῶν παραδόσεων αὐτῆς καὶ τοῦ μέλλοντος, τὸ ὁποῖον δὲν προσημαίνει εὐέλπι τόσῳ πενιχρὰ παραγωγή. ἀξίως

ΤΑ ΛΟΓΟΠΑΙΓΝΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ὁμιλοῦν διὰ τοὺς ἐπικρατοῦσας τῆς Κρήτης.
— Καὶ θὰ μείνουν πολλὴν καιρὸν εἰς τὸ Θεῖον;
— Μὰ φαίνεται ὅτι θὰ παραθερίσουν ἐκεῖ.

Πρόκειται περὶ κακοῦ στιχοῦργου, ρεκλαμαρόντος τοὺς στίχους του.

— Αὐτὸς θὰ ἔκανε καλλίτερον ἢ ἐγὼ: το παπουτσῆς, λέγει κάποιος.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἐπιτελεῖται γραμμάτων καὶ τεχνῶν. — Τὸ ἐκλεχθὲν ὑπὸ τῆς Γεν. συνελεύσεως Διοικ. Συμβουλίου συνελθὼν ἐξελέξατο παμψηφεί πρόεδρος τὸν κ. Γ. Χατζιδάκιν, ἀντιπροέδρους τοὺς κ. κ. Γ. Ἰακωβίδην καὶ Π. Καρολίδη, γενικὸν γραμματέα τὸν κ. Δ. Καλογερόπουλον, εἰδικὸν γραμματέα τὸν κ. Α. Περγικίδην, ταμίαν τὸν κ. Χ. Χρηστοβασιλῆν καὶ κοσμητορὰ τὸν κ. Κ. Παρθένην.

Πινακοθήκη Ἀθῆνῶν. — Συνήλθεν ἐν τῷ Πολ. τεχνεῖο προσκλήσει τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Ἀθερμαίου κληροδοτήματος ἐπιτροπῆ ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς Καλλ. σχολῆς: τοῦ Πολυτεχνείου ὅπως ὑποδείξῃ τὰ ἑλληνικὰ ἔργα ἅτινα δέον ν' ἀγορασθῶν κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ ἀειμνήστου Ἀθερμαίου ἐκ τῶν τόκων τοῦ κληροδοτήματος αὐτοῦ, ἀνεργουμένων εἰς 50,000 δρ. Πρῶτην φοράν ἐφημερίστῃ ἡ διάταξις αὕτη, ἡ ἐπιτροπὴ δὲ κατὰ πλειοψηφίαν ἀπεφάνθη ὅπως ἀγορασθῶσιν ἔργα τοῦ Γύζη, τοῦ Λύτρα καὶ τοῦ κ. Βολωνάκη. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπεφυλάχθη ὅπως ὀρίσῃ τίνα ἔργα θὰ ἀγορασθῶσι, συνεννοημένη μετὰ τῶν κλητόρων αὐτῶν. Ὁ κ. Μποκατσιάμπης πρότεινεν ὅπως κατόπι ἐκθέσεως ἐκλέγονται τὰ ἀρίστα τῶν ἔργων καὶ ἀγοραζῶνται, ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε τοῦτο δυσεφάρμοστον. Ἀργότερα θὰ ἀγορασθῇ διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν καὶ τὸ «Κουστέρτο» τοῦ κ. Ἰακωβίδου.

Θάνατοι. — Ἀπέθανεν ἐν Βρυξέλλαις τῇ 4 Ἀπριλίου ὁ περὶ ὄνομος γλύπτης Κωνσταντῖνος Meunier. Ἦτο ἰσχυροῦς ταλάντου καλλιτέχνης, ἀληθῆς κορυφὴ τῆς συγχρόνου τέχνης.

Ὁ Μενιὲ ἐγεννήθη τῷ 1831, εἰς τι προάστειον τῶν Βρυξελλῶν. Μετὰ τὰ πρῶτα ἔργα τῆς γλυπτικῆς ἐπεδόθη καὶ εἰς τὴν ζωγραφικὴν, ἐκθέσας ὠραϊστάτα ἔργα. Ἐπεκινήθη ὁμοῦ κατόπι εἰς τὴν γλυπτικὴν.

Ἡ μεγάλη του καλλιτεχνικὴ φήμη, ἤρχισε μὲ τὰ ἔργα ἐκεῖνα, τὰ ὁποία ἐνεπνεύσθη ἐξ αὐτοῦ τοῦ λαοῦ καὶ προπάντων ἐκ τῶν δεινῶν, τὰ ὁποία ὑψίστανται αἱ ἐργατικαὶ τάξεις. Ὁ Μενιὲ εἶνε ὁ ἰδρυτὴς νέου εἶδους γλυπτικῆς «σοσιαλιστικῆς». Μεταξὺ τῶν ἔργων του ἀξιοθαύμαστον εἶνε «Ἡ ἀποθῆσις τῆς ἐργασίας». Ὁ Μενιὲ ἐλάμβανεν πρότυπα, τὰ ὁποία ἀπέφευγον συνήθως οἱ ἄλλοι γλύπται καὶ τοῦτο ἀκριβῶς εἶνε ἡ δόξα του, διότι ἐδημιούργησε μίαν σύγχρονον τέχνην οὐχὶ μὲ ἀλληγορίας καὶ σύμβολα, ἀλλὰ ἀναπαριστῶν, ἐλευθερῶν καὶ τραγικῶν, αὐτοὺς τοὺς πάσοντας.

Τὰ ἔργα τοῦ Μενιὲ ἐνεθουσίασαν καὶ τοὺς ἀστέροτερότερος κριτικούς, μερικὰ δ' ἐξ αὐτῶν ἀγορασθέντα ἐγκαίρως, εὐρίσκονται εἰς τὸ Μουσεῖον τῶν Δοξομ-βούργου εἰς Παρισίους. Ἐκ τῶν ἀρίστων ἔργων του

— Ὁ θὰ ἦτο πολὺ κακὸς παπουτσῆς ἔχει τὸν ὀλίγον τὸ αἶσθημα τοῦ μέτρου!

Συνιτοῦν ἓνα δημοσιογράφον εἰς ἓνα ἀρχαιολόγον.

— Ὁ κ. Α. δημοσιογράφος καὶ ἀρχαιολόγος!..
— Πῶς;
— Γράφει τὴν «Τελευταίαν Ὁραν» στὴς ἐφημερίδες...

εἶνε ἡ «Κηδεῖα ἕως τραπεζοῦ», ὁ «σφυρηλάτης», τὸ «μαρτύριον τοῦ Ἀγ. Στεφάνου», ἡ «ἀκάθοδος τῶν μεταλλευτῶν», ἡ «Ἐπάνοδος ἐκ τῆς ἐργασίας», τὸ «ἐξένοχη τῶν νεκρῶν», ἀφῆκε δὲ ἡμιτελεῖς τὸ μνημεῖον τοῦ Ζολᾶ, εἰς ὃ μέχρι τῆς προτερείας τοῦ θανάτου του ἐργάζετο.

— Ἀπέθανεν ἐν Βρυξέλλαις καὶ ἕτερος Βέλγος καλλιτέχνης, ὁ Dillens.

— Ἐν Βαρσοβίᾳ Ρώσος στρατιώτης ἐν κ. αὐτῶν διατελῶν ἐπεροδόθησε κατὰ τοῦ πλῆθους, μεταξὺ δὲ τῶν φανευθέντων ἦτο καὶ ὁ διάσημος Ρώσος ζωγράφος Τροπίνσκη.

Κινησις. — Ἀνεχώρησεν εἰς Βουδαπέστην, παραμεινας ἐπ' αὐτὸν ἐναυθῆα, ὁ κ. Ἀλεξάνδρος Νιαγι, ζωγράφος, καθηγητὴς εἰς τὴν Καλλιτεχνικὴν σχολὴν τῆς Βουδαπέστης, ἀντιπρωτεύσας τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως ἐν τῷ Ἀρχ. Συνεδρίῳ Ὁ κ. Νυγι ἐπεσκέσθη καλλιτεχνικὰ τινὰ ἐργαστήρια, ὡς καὶ τὴν πινακοθήκην Ἀθερμαίου, ἐκφράσας τὴν ἀπορίαν του πῶς δὲν ἔχει αὐτὴ περισσότερα καὶ καλλίτερα ἔργα.

Ἀνδριάντες καὶ μνημεῖα. — Εἰς Βρυξέλλαις συνέστη κομιτᾶτος πρὸς εἰσπραξίαν, ἐράνων διὰ τὴν ἀνάγεσιν ἀνδριάντος εἰς τὸν θανάτου μεγάλου γλύπτην Ἰουλιανὸν Dillens.

— Εἰς Βορδῶ ἐγένοντο πανηγυρικῶς τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ μνημείου Γαμβέττα. Ὁμίλησεν ὁ Πρόεδρος τῆς Γαλλ. δημοκρατίας.

— Αἱ μέχρι τοῦδε εἰσπραξαὶ διὰ τὸ Ἡρώον τῆς Ἀγ. Λαύρας ἀνῆλθε εἰς 15,000 δρ.

— Εἰς Ἀμιένην, γενετήριον τοῦ Ἰουλιῦ Βέρν, ἤνοιξαν κατάλογον ἐράνων πρὸς ἀνάγεσιν ἀνδριάντος εἰς αὐτόν.

— Ἐγένοντο ἐν Ρώμῃ τ' ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Βικτωρος Οὐγκώ, πανηγυρικῶς αὐτῶν: Τὸν ἀνδριάντο προσέφερεν εἰς τὴν πόλιν τῆς Ρώμης ὁ «Γαλλο—Ἰταλικὸς Σύνδεσμος» τῶν Παρισίων.

Τύμβος τοῦ Γύζη. — Εἰς τὸ Μονάχον ἰδρύθη καλλιτεχνικώτατον μνημεῖον ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Γύζη.

Ἡ «Γενικὴ Ἐφημερίς» τοῦ Μονάχου γράφει περὶ τοῦ μνημείου τούτου τὰ ἑξῆς:

«Τὸ ἔννομα τοῦ Νικολάου Γύζη διεγείρει ἀναμνήσεις οὐχὶ μόνον ἀβροτάτου ἀλλὰ καὶ γνησίως καλλιτέχνου. Σύμφωνα πρὸς τὴν εὐχὴν αὐτοῦ κοσμεῖ ἡδὴ μνημεῖον ἀπλοῦ καὶ ἀπεριττοῦ κίλλους τὸν τύμβον, ὑπὸ τὸν ὁποῖον ἀναπαύεται εἰς τὸ νεκροταφεῖον ἡμῶν. Μάρμαρον ἐκ τῆς ἡλιολούστου γενετήριος του, ἐκ τῶν λα-

τιμίων του Παντελικού από των ογκολίθων του οποίου προέκυψαν ποτε ουχι μόνον η 'Ακρόπολις, αλλά και τα αξιοσημείωτα του Φειδίου και του Πραξιτέλους έργοι...

Εκθέσεις. — Έν Φλωρεντία ηνοιξεν εις την Δεσφην 18 εθές εκθέσεις γελοιογραφιών αι περισσύτεραι εικονίζουσι γνωστά εν 'Ιταλία πρόσωπα...

— Ηνοιξεν η έτησια εκθέσις της 'Ιταλικής «Καλλιτεχνικής Έταιρίας». Η επιτροπή προς παραδοχην των έργων υπήρξεν αυστηροτάτη...

— Έν τή καλλ. Έκθέσει του «Παρνασσού» επιλήθησαν τα εξής έργα: της δεσφ. Ραυμίν «Κυπάρισσαι» και «Παλαίσκοαστρίτσα»...

— Έξετέθησαν εν όλω 128 έργα, θα κλείση δε η έκθεσις τή 15 Μαΐου.

— Τή 9 'Απριλίου εν Λιέγη ηνοιξεν έκθεσις πολλού ενδιαφέροντος εν τῷ «Καλλιτεχνικῷ κύκλῳ»...

— Είς την «'Εφημερίδα της Κυβερνήσεως» έδημοσιεύθη υπό του προέδρου της επιτροπής των 'Ολυμπίων διακήρυξις περί τελέσεως κατά τον 'Απρίλιον του προσεχούς έτους 1906 καλλιτεχνική: εκθέσεως...

Ανδριάς Βάγνερ. — Έπεράτω εν η εν Λειψία διάσημος γλύπτης και ζωγράφος Μάξ Κλύγκερ το εκ γύφου πρόπλασμα του ανδριάντος του Ριχάρδου Βάγνερ...

— Ορθοτενης ισταται ο Βίγνερ εν τῷ μνημείῳ αὐτοῦ, κατ' εὐθείαν παρατηρῶν και τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ μικροῦν τι πρὸς τὰ ἄνω ἀνυψωμένους...

Τὸ νέον τοῦτο τοῦ Κλύγκερ ἔργον λαξευόμενον ἐπὶ λευκοῦ μαρμάρου και ἐπὶ βίσεως ἑλληνίζοντος ρυθμοῦ...

Ακαδημία και σχολαί. — Η εν Βερολίνω 'Ακαδημία των 'Αρτίων Τεχνῶν ως διάδοχον του αποθανόντος περιφήμου ζωγράφου Μέντσελ εξέλεξε τον ζωγράφο 'Ιωάννην Σάρζαν...

— Αποχωρῶντες ἔνεκα γήρατος τοῦ διευθυντοῦ τῆς σχολῆς τῶν 'Αρτίων τεχνῶν ἐν Παρισίοις λέγεται: ὅτι θα διορισθῆ εἰς τὴν θέσιν ταύτην ὁ ζωγράφος κ. Μποννά, ἢ ὁ κ. Καρμόν, ὁ ζωγράφος τῶν «Νικητῶν τῆς Σαλαμίνος.»

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ανασκαφαί εν Κρήνῃ. — Ο 'Αγγλος αρχαιολόγος Έθανς τηλεγραφεῖ πρὸς τοὺς «Τάϊμς» τοῦ Λονδίνου ὅτι ἀνεκαλύφθησαν και ἄλλα σπουδαία κτίρια...

Τὸ ὄλον κτίριον ἐκτείνεται καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, ἔχει δὲ και μίαν λιθοκτιστον κλίμακα, και κατ' ἐπιφάνειαν εἶνε μεγαλεῖτερον τοῦ Βασ 'Ανακτόρου.

Ανευρέθησαν ἐπίσης και ἑνδιαφέρουσαι ἐπιγραφαί και ἀποτυπώματα σφραγίδων. Εἰς μίαν αἰθούσαν ὑπάρχει ὁμοίωμα ἀνθρωπίνης μορφῆς ἐξ ἀκατεργάστου φυσικοῦ λίθου...

Ο κ. Έθανς προσθέτει ὅτι ἡ ἀναστήλωσις τῆς ἐσχάτης ἀναλυφθείσης μεγάλης λιθοκτιστου κλίμακος τῶν 'Ανακτόρων και τῆς συνεχόμενης αἰθούσης ἐξακολουθεῖ ἱκανοποιητικώτατα...

Εἰς τάφος. — Πλησίον τοῦ Μιλάνου εἰς θέσιν τινὰ ὀνόματι Λαμπιάτε ἀ ευρήθη ἀρχαῖος τάφος ποικιλοτρόπως χαρακτηρισθεὶς ὑπὸ τῶν ἀρχαιολόγων...

Αλλά τὴν γνώμην ταύτην ἀπέκρουσαν ἄλλοι ἰσχυρισθέντες, ὅτι ὁ νεκρὸς τοῦ Θεοδοσίου μετεφέρθη ὑπὸ τοῦ υἱοῦ του εἰς Κωνσταντινούπολιν...

Και αὐταὶ μὲν εἶνε αἱ εἰκασίαι. Ἐκ τῶν περιγραφῶν δὲ τοῦ τάφου τῶν δημοσιευθεισῶν εἰς τὰς ἐφημερίδας φαίνεται, ὅτι οὗτος εἶνε ἱκανοῦ μεγέθους...

Εὑρήματα. — Εἰς τὴν συνοικίαν Καπανακλῆ τοῦ Βόλου εὐρέθησαν ἔγνη ἀρχαίου ναοῦ.

Τὸ Β' Αρχαιολογικὸν Συνέδριον — Έδρα τοῦ β' ἀρχαιολογικοῦ συνεδρίου ὤρισθη τὸ Κάϊρον, χρόνος δὲ τετραετία.

Ο θησαυρὸς τοῦ 'Αμπουκίρ. — Ο ἀναγκασθεὶς νὰ μὴ μετάσχη τῶν συνεδριάσεων τοῦ 'Αρχ. Συνεδρίου κ. Σβορώνος...

Εὐρωπαϊκῶν Μουσείων ἀντὶ τοῦ κολοσσίου ποσῶ των διακοσίων πενήντα χιλιάδων δραχμῶν, εἶνε ἔργον συγχρόνου κινδηλοποιοῦ ἀντιγράφαντος μνημεῖα...

Τινὲς τῶν παρευρεθέντων ἠμύνησαν κατ' ἀρχὰς ὑπὲρ τῆς γνησιότητος, ἀλλὰ κατόπιν ἐφάνησαν πεισθέντες ἀπὸ τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ κ. Σβορώνου.

Λεύκωμα βυζαντινῶν. — Ο κ. Στριγκόφσκη, βυζαντινολόγος καθηγητῆς τοῦ ἐν Γράτς Πανεπιστημίου, ἐν τῷ ΣΤ' τμήματι τῆς Βυζαντινῆς ἀρχαιολογίας...

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΑΣ

Ο τάφος τοῦ Παλαιολόγου. — Ἐπὶ τῇ 'Εσπερίῳ τοῦ θανάτου τοῦ τελευταίου Ἑλληνος αὐτοκράτορος, δημοσιεύθη εἰκόνα τοῦ τάφου του, κατὰ τὴν παραδεδομένην ἱστορικὴν παράδοσιν...

Η βασίλισσα τῆς 'Αγγλίας. — Η ἄρι ἐπισκεφθεῖσα τὴν πόλιν μας βασίλισσα Ἀλεξάνδρα, ἀδελφὴ τοῦ Βασιλέως μας, ἐγεννήθη ἐν Κοπεγχάγη τῷ 1814...

**ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Η διοίκηση της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος

γνωστοποιεί

ὅτι ὁ ἀνώτατος ὄρων τῶν ἐπ' ὀνόματι ἑκάστου καταθέτου παρὰ τῷ Ταμειωτηρίῳ τῆς Τραπέζης κατ' ἐπισημὴν ἠυξήθη εἰς δραχμὰς διαχιλίας (2000).

Καταθέσεις καὶ ἀποδόσεις ἐνεργοῦνται καθ' ἑκάστην μέχρι τῆς μεσημβρίας.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἐθν. Τραπέζης).

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐντοκοὶ καταθέσεις.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσὸν ἀποδοτέα εἰς ὠρισμένην προθεσμίαν ἢ διαρκῆ. Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληροῦνται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα, εἰς δ' ἐγένετό ἢ καταθέσεις.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληροῦνται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπέζης, ἐν Κερκίρῳ δὲ Κεφαλληνίᾳ καὶ Ζακύνθῳ διὰ τῶν ὑποκαταστημάτων τῆς Ἰονικῆς Τραπέζης.

Τόκοι καταθέσεων

1	1/2	τοῖς	0/0	κατ' ἔτ.	διὰ	κατ.	6	μηνῶν
2	1/2	»	0/0	»	»	»	1	ἔτους
2	1/2	»	0/0	»	»	»	2	ἔτων
3	1/2	»	0/0	»	»	»	4	ἔτων
4	1/2	»	0/0	»	»	»	5	ἔτων

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικαί ἢ ἀνόμωναι

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

Δ. ΚΑΒΡΑ

10. — Ὀδὸς Ερμού — 10.

Ἐκτελέσεις φωτογραφιῶν παντὸς εἶδους καὶ μεγέθους ἐξόχως καλλιτεχνική. Τὸ κτῆσθημα μεταφερθὲν ἤδη παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος κατέστη τὸ κατ' ἐξοχὴν καλλιτεχνικὸν ἔργαστήριον, πινακοθήκῃ ἢ τῶν εἰκόνων τῶν ὠριωτέρων Ἀθίδων καὶ τῶν ἐπισημοτέρων προσώπων.

ΚΑΡΤ ΠΟΣΤΑΛ

Ζητεῖτε εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα τὰ **Κάρτ Ποστὰλ** τῆς «Πινακοθήκης» 20 εἰδῶν, με ἔργα διασήμων Ἑλλήνων καὶ ξένων καλλιτεχνῶν.

10 λεπτὰ ἑκάστιον

ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ ΧΡΥΣΟΔΕΤΑ

ΤΗΣ "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ."

τοῦ Α' Β' καὶ Γ' ἔτους πωλοῦνται εἰς τὸ γραφεῖον μας ἀντὶ δρ. 1,50. Διὰ τὰς ἐπαρχίας 2 δρ. Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν 2 φρ. χρ. συμπεριλαμβανομένων τῶν ταχυδρομικῶν.

ΤΟΜΟΙ "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,"

ΤΟΥ Α' Β' Γ' ΚΑΙ Δ' ΕΤΟΥΣ

εὐρίσκονται εἰς τὸ γραφεῖον μας. τιμώμενοι οἱ χρυσοδετοὶ δρ. 15, οἱ ἀπλόδετοι δρ. 12, τῶν ταχυδρομικῶν πληρωομένων ὄφ' ἡμῶν.

Διὰ τὸ ἐξωτερικόν, ἢ μὴ εἰς χρυσόν.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,"

EIKONES: Τὸ Κρυφὸ σχολεῖο Γύζη — Τὸ Πάσχα ἐν Ἑλλάδι, Αρσιτέως. — Ἡ Μικρὰ ἐπαύτις, Perrault. — Ἡ αἰώρα, Vigor. Ἐκδόση λεπτὰ 50.

BIBLIA: Διηγήματα Δρ. 3. — Ἐγχειρώσεις τῆς ζωῆς Δρ. 2. — Χρυσάνθεμα Δρ. 3. — Σάτυροι Δρ. 2. — Φωτοσκιάσεις Δρ. 1. Ἔργα εἰκονογραφημένα Δ. Γ. Καλογεροπούλου.

Δύο Πόντοι, Corrée. — Τὸ Μαυρωλεῖον Λάσκαρη-Δημητρακοπούλου.
Ἐκασίον δρ. 1.

Διὰ τὰ ταχυδρομικὰ τέλη προστίθενται 20 λεπτὰ δι' ἑκασίον βιβλίον.

Ἀπευθυντέον μόνον εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς «Πινακοθήκης».

Διὰ τοὺς κ. κ. συνδρομητὰς εἰς τὸ ἡμῶν τῆς τιμῆς.

Διὰ τοὺς ἀγοράζοντας συγχρόνως δλας τὰς ἀνωτέρω ἐκδόσεις εἰκόνων καὶ βιβλίων

ΔΡΑΧΜΑΙ ΜΟΝΟΝ ΕΠΤΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΕΤΗΜΑΤΩΝ "ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ,"